

Lagrådsremiss

Statistik på upphandlingsområdet

Regeringen överlämnar denna remiss till Lagrådet.

Stockholm den 16 maj 2019

Ardalan Shekarabi

Magnus Bengtson
(Finansdepartementet)

Lagrådsremissens huvudsakliga innehåll

I lagrådsremissen föreslås att statistik om offentlig upphandling i första hand ska tas fram genom uppgifter i annonser om upphandlingar och om genomförda upphandlingar. För att säkerställa att uppgifterna i annonserna är tillförlitliga ska alla upphandlingar annonseras i registrerade annonsdatabaser, även de som enligt bestämmelser i EU-direktiven om upphandling ska annonseras genom Europeiska kommissionens publikationsbyrå och dess annonsdatabas.

Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara registermyndighet och registrera annonsdatabaser. En annan myndighet än registermyndigheten ska vara statistikmyndighet och ha huvudansvaret för statistiken på upphandlingsområdet. Statistikmyndigheten ska ansvara för att sammanställa och göra statistiken allmänt tillgänglig. Detta ska främst ske genom att en nationell statistikdatabas för upphandling skapas.

Förslagen ändrar inte grundförutsättningarna för annonsering av upphandlingar i Sverige. Denna kommer även fortsättningsvis att ske på en konkurrensutsatt marknad.

Förslagen genomförs i huvudsak genom en ny lag, som föreslås träda i kraft den 1 juli 2020.

Innehållsförteckning

1	Beslut.....	4
2	Lagförslag.....	5
2.1	Förslag till lag om upphandlingsstatistik.....	5
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (2016:1145) om offentlig upphandling	8
2.3	Förslag till lag om ändring i lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna	11
2.4	Förslag till lag om ändring i lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner	14
2.5	Förslag till lag om ändring i lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet	16
3	Ärendet och dess beredning	18
4	Behovet av upphandlingsstatistik.....	18
5	Statistik baserad på annonser	20
5.1	Statistikuppgifter ska samlas in från annonser	20
5.2	Annonsernas innehåll	21
5.3	Obligatorisk efterannonsering	25
6	Registrerade annonsdatabaser	26
6.1	Annonsering i registrerade annonsdatabaser	26
6.2	Förutsättningar för registrering.....	29
6.3	Registermyndigheten	31
6.4	Tillsyn och återkallelse av registrering.....	32
7	En samlad upphandlingsstatistik	33
7.1	En ny statistikdatabas	33
7.2	En ny lag om upphandlingsstatistik.....	35
7.3	Överklagande.....	35
8	Behandling av personuppgifter och sekretess	36
8.1	Sekretess	36
8.2	EU:s dataskyddsförordning och dataskyddslagen	37
8.3	Personuppgiftsbehandling när upphandlingsstatistik tas fram	39
9	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser.....	40
10	Konsekvenser	42
10.1	Statlig styrning och tillsyn.....	42
10.2	Upphandlande myndigheter och enheter	44
10.3	Leverantörerna.....	49
10.4	Övriga	49
11	Författningskommentar	50
11.1	Förslaget till lag om upphandlingsstatistik.....	50
11.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (2016:1145) om offentlig upphandling	56
11.3	Förslaget till lag om ändring i lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna	59

11.4	Förslaget till lag om ändring i lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner.....	62
11.5	Förslaget till lag om ändring i lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.....	64
Bilaga 1	Sammanfattning av departementspromemorian Statistik på upphandlingsområdet (Ds 2017:48).....	66
Bilaga 2	Lagförslagen i departementspromemorian	68
Bilaga 3	Förteckning över remissinstanserna.....	80

1 Beslut

Regeringen har beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om upphandlingsstatistik,
2. lag om ändring i lagen (2016:1145) om offentlig upphandling,
3. lag om ändring i lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna,
4. lag om ändring i lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner,
5. lag om ändring i lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

2 Lagförslag

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om upphandlingsstatistik

Härigenom föreskrivs¹ följande.

Lagens innehåll

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om statistik på upphandlingsområdet och om registrering av annonsdatabaser.

Nationell upphandlingsstatistik

Krav på upphandlingsstatistiken

2 § Statistiken på upphandlingsområdet ska vara allmänt tillgänglig samt objektiv, relevant, noggrann och jämförbar.

Statistikmyndighet

3 § En myndighet ska ha huvudansvaret för statistiken på upphandlingsområdet (statistikmyndigheten).

Databas för nationell upphandlingsstatistik

4 § Statistikmyndigheten ska föra en nationell databas för statistik på upphandlingsområdet (statistikdatabasen).

Statistikdatabasen ska innehålla uppgifter från och om annonser om upphandling. Den får även innehålla andra uppgifter om upphandling som behövs för att ta fram statistik.

Registrerade annonsdatabaser

Registermyndighet

5 § Den myndighet som regeringen bestämmer ska besluta om registrering av annonsdatabaser (registermyndigheten).

Förutsättningar för registrering

6 § En ansökan om registrering av en annonsdatabas får göras av den fysiska eller juridiska person eller den upphandlande myndighet eller enhet som driver annonsdatabasen.

¹ Se Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster.

En annonsdatabas ska registreras om

1. sökanden är lämplig att utöva verksamheten, och
2. det kan antas att verksamheten kommer att drivas i enlighet med denna lag samt de föreskrifter och villkor som har meddelats i anslutning till lagen.

Krav på registrerade annonsdatabaser

7 § En registrerad annonsdatabas ska vara elektronisk. I databasen ska det finnas funktioner

1. för att ta emot och publicera annonser enligt
 - lagen (2016:1145) om offentlig upphandling,
 - lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna,
 - lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner,
 - lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, eller
 - Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1370/2007 av den 23 oktober 2007 om kollektivtrafik på järnväg och väg och om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1191/69 och (EEG) nr 1107/70,
2. som möjliggör för en upphandlande myndighet eller enhet att uppfylla sina skyldigheter vid offentliggörande av annonser och meddelanden genom Europeiska unionens publikationsbyrå, och
3. som säkerställer att en annons inte kan publiceras innan den upphandlande myndigheten eller enheten har lämnat de uppgifter som annonsen ska innehålla.

Skyldighet att löpande lämna uppgifter för statistikändamål

8 § Den som driver en registrerad annonsdatabas är skyldig att lämna obearbetade uppgifter från och om annonser om upphandling till statistikmyndigheten.

Skyldigheten gäller inte uppgifter som redan har offentliggjorts i en annons om upphandling genom någon annan registrerad annonsdatabas.

Tillsyn

9 § Registermyndigheten ska utöva tillsyn över registrerade annonsdatabaser.

Vid sin tillsyn får registermyndigheten begära sådana uppgifter som är nödvändiga för tillsynsverksamheten från den som driver en registrerad annonsdatabas.

Registermyndigheten får meddela de förelägganden som behövs för att denna lag eller de föreskrifter och villkor som har meddelats i anslutning till lagen ska följas.

Återkallelse av registrering

10 § Registermyndigheten ska återkalla registreringen av en annonsdatabas om den som driver databasen

1. inte längre uppfyller kraven enligt 6 eller 7 § eller de föreskrifter som meddelats med stöd av 12 § första och andra styckena,
2. inte betalar registeravgift enligt 11 §, eller
3. inte fullgör de skyldigheter i fråga om annonsering och statistik som anges i denna lag eller annan författning.

Registreringen ska även återkallas på begäran av den som driver annonsdatabasen.

Avgifter

11 § För registrering och registerhållning får registermyndigheten ta ut en ansökningsavgift och en registeravgift av den som driver annonsdatabasen.

Bemyndiganden

12 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka uppgifter för statistikändamål som får begäras från den som driver en registrerad annonsdatabas, samt om innehållet i och driften av statistikdatabasen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter för registrerade annonsdatabaser om

1. teknisk prestanda,
2. funktionalitet,
3. tillgänglighet, och
4. servicenivå.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgifternas storlek.

Överklagande

13 § Beslut enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2020.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:1145) om offentlig upphandling

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2016:1145) om offentlig upphandling

dels att rubriken närmast före 19 kap. 11 § ska utgå,

dels att 17 kap. 16 §, 18 kap. 2 §, 19 kap. 9 och 11–13 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 10 kap. 5 a §, och närmast före 10 kap. 5 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 kap.

Publicering av annonser

5 a §

Annonser enligt detta kapitel ska publiceras i en annonsdatabas som är registrerad enligt lagen (2019:000) om upphandlingsstatistik.

17 kap.

16 §

En upphandlande myndighet som har ändrat ett kontrakt eller ett ramavtal med stöd av 11 eller 12 § ska upplysa om detta i en annons.

En annons enligt detta kapitel ska publiceras i en annonsdatabas som är registrerad enligt lagen (2019:000) om upphandlingsstatistik.

Regeringen får meddela föreskrifter om innehållet i och offentliggörandet av annonsen.

18 kap.

2 §

En upphandlande myndighet som avser att anordna en projekttävling ska informera om tävlingen genom en annons. Om myndigheten har för avsikt att därefter genomföra en upphandling enligt bestämmelserna om förhandlat förfarande utan föregående annonsering, ska det anges i annonsen om tävlingen. Myndigheten ska i annonsen ange de kriterier för bedömning av tävlingsbidragen som den avser att använda.

Myndigheten ska skicka en efterannons om resultatet av projekttävlingen senast 30 dagar efter det att tävlingen avslutats.

Annonser enligt detta kapitel ska publiceras i en annonsdatabas som är registrerad enligt lagen (2019:000) om upphandlingsstatistik.

Regeringen får meddela föreskrifter om innehållet i och offentliggörandet av annonser enligt detta kapitel.

19 kap.

9 §

Vid förenklat förfarande ska den upphandlande myndigheten begära anbud genom annons i en elektronisk databas, som är allmänt tillgänglig.

Den upphandlande myndigheten ska vid ett förenklat förfarande begära anbud genom en annons. Myndigheten ska vid ett urvalsförfarande och när ett dynamiskt inköpssystem inrättas publicera en ansökningsinbjudan genom annonsering.

Vid urvalsförfarande ska den upphandlande myndigheten publicera en ansökningsinbjudan genom en annons i en elektronisk databas, som är allmänt tillgänglig. Myndigheten får i sin inbjudan ange det antal leverantörer som den avser att bjuda in. Antalet ska bestämmas med hänsyn till arten av det som ska upphandlas och vara tillräckligt stort för att effektiv konkurrens ska uppnås.

Vid ett urvalsförfarande får myndigheten i sin inbjudan ange det antal leverantörer som den avser att bjuda in. Antalet ska bestämmas med hänsyn till arten av det som ska upphandlas och vara tillräckligt stort för att effektiv konkurrens ska uppnås.

En upphandlande myndighet som inrättar ett dynamiskt inköpssystem ska publicera en ansökningsinbjudan genom en annons i en elektronisk databas, som är allmänt tillgänglig. Annonser ska finnas tillgängliga i databasen under hela det dynamiska inköpssystemets giltighetstid.

En annons som har publicerats med anledning av inrättandet av ett dynamiskt inköpssystem ska finnas tillgänglig under hela det dynamiska inköpssystemets giltighetstid.

11 §¹

En annons om upphandling enligt 9 § ska innehålla uppgift om föremålet för upphandlingen och kontaktuppgifter till den upphandlande myndigheten.

En upphandlande myndighet som avser att reservera deltagandet i en upphandling enligt 4 kap. 18 §, ska i annonsen enligt 9 § ange att upphandlingen ska genomföras enligt bestämmelserna om reserverad upphandling.

En myndighet som avser att reservera deltagandet i en upphandling enligt 4 kap. 18 §, ska i annonsen enligt 9 § ange att upphandlingen ska genomföras enligt

En myndighet som avser att tilldela ett kontrakt genom direktupphandling får informera om sin avsikt genom en annons.

¹ Ändringen innebär bl.a. att första stycket tas bort.

bestämmelserna om reserverad upphandling.

12 §

Vid förenklat förfarande ska annonsen om upphandling innehålla uppgift om

- 1. hur anbud får lämnas,*
- 2. den dag då anbud senast ska ha kommit in, och*
- 3. den dag till och med vilken anbud ska vara bindande.*

Vid urvalsförfarande ska annonsen med ansökningsinbjudan innehålla uppgift om

- 1. hur en anbudsansökan får lämnas,*
- 2. den dag då ansökan senast ska ha kommit in, och*
- 3. den dag till och med vilken anbud ska vara bindande.*

En upphandlande myndighet som har tilldelat ett kontrakt eller ingått ett ramavtal ska genom en annons informera om upphandlingsresultatet senast 30 dagar efter det att avtalet eller ramavtalet ingicks (efterannons).

Trots första stycket får myndigheten vid tilldelning av kontrakt enligt ett dynamiskt inköpssystem eller av kontrakt som avser tjänster av sådant slag som anges i bilaga 2 och bilaga 2 a samlade efterannonserna kvartalsvis. I sådana fall ska de samlade annonserna skickas för publicering senast 30 dagar efter utgången av varje kvartal.

En myndighet behöver inte lämna informationen i en efterannons vid tilldelning av kontrakt som görs med stöd av ett ramavtal som ingåtts i enlighet med denna lag.

13 §

En upphandlande myndighet som avser att tilldela ett kontrakt genom direktupphandling får informera om sin avsikt genom en annons i en elektronisk databas som är allmänt tillgänglig.

Regeringen kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om innehållet i en annons enligt denna paragraf.

Annonser enligt detta kapitel ska publiceras i en annonsdatabas som är registrerad enligt lagen (2019:000) om upphandlingsstatistik.

Regeringen får meddela föreskrifter om innehållet i och offentliggörandet av annonser enligt detta kapitel.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2021.

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

dels att rubriken närmast före 19 kap. 11 § ska utgå,

dels att 16 kap. 16 §, 17 kap. 2 §, 19 kap. 9 och 11–13 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 10 kap. 6 a §, och närmast före 10 kap. 6 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

10 kap. Publicering av annonser

6 a §

Annonser enligt detta kapitel ska publiceras i en annonsdatabas som är registrerad enligt lagen (2019:000) om upphandlingsstatistik.

16 kap.

16 §

En upphandlande enhet som har ändrat ett kontrakt eller ett ramavtal med stöd av 11 eller 12 § ska upplysa om detta i en annons.

En annons enligt detta kapitel ska publiceras i en annonsdatabas som är registrerad enligt lagen (2019:000) om upphandlingsstatistik.

Regeringen får meddela föreskrifter om innehållet i och offentliggörandet av annonsen.

17 kap.

2 §

En upphandlande enhet som avser att anordna en projekttävling ska informera om tävlingen genom en annons. Om enheten har för avsikt att därefter tilldela ett kontrakt enligt bestämmelserna om förhandlat förfarande utan föregående annonsering, ska det anges i annonsen om tävlingen. Enheten ska i annonsen ange de kriterier för bedömning av tävlingsbidragen som den avser att använda.

Enheten ska skicka en efterannons om resultatet av projekttävlingen senast 30 dagar efter det att tävlingen avslutats.

Annonser enligt detta kapitel ska publiceras i en annonsdatabas som är registrerad enligt lagen (2019:000) om upphandlingsstatistik.

Regeringen får meddela föreskrifter om innehållet i och offentliggörandet av annonser enligt detta kapitel.

19 kap.

9 §

Vid förenklat förfarande ska den upphandlande enheten begära anbud genom annons i en elektronisk databas, som är allmänt tillgänglig.

Vid urvalsförfarande ska den upphandlande enheten publicera en ansökningsinbjudan genom en annons i en elektronisk databas, som är allmänt tillgänglig. Enheten får i sin inbjudan ange det antal leverantörer som den avser att bjuda in. Antalet ska bestämmas med hänsyn till arten av det som ska upphandlas och vara tillräckligt stort för att effektiv konkurrens ska uppnås.

En upphandlande enhet som inrättar ett dynamiskt inköpssystem ska publicera en ansökningsinbjudan genom en annons i en elektronisk databas, som är allmänt tillgänglig. Annonserna ska finnas tillgängliga i databasen under hela det dynamiska inköpssystemets giltighetstid.

Den upphandlande enheten ska vid ett förenklat förfarande begära anbud genom en annons. Myndigheten ska vid ett urvalsförfarande och när ett dynamiskt inköpssystem inrättas publicera en ansökningsinbjudan genom annonsering.

Vid ett urvalsförfarande får enheten i sin inbjudan ange det antal leverantörer som den avser att bjuda in. Antalet ska bestämmas med hänsyn till arten av det som ska upphandlas och vara tillräckligt stort för att effektiv konkurrens ska uppnås.

En annons som har publicerats med anledning av inrättandet av ett dynamiskt inköpssystem ska finnas tillgänglig under hela det dynamiska inköpssystemets giltighetstid.

11 §¹

En annons om upphandling enligt 9 § ska innehålla uppgift om föremålet för upphandlingen och kontaktuppgifter till den upphandlande enheten.

En enhet som avser att reservera deltagandet i en upphandling enligt 4 kap. 18 §, ska i annonsen enligt 9 § ange att upphandlingen ska genomföras enligt bestämmelserna om reserverad upphandling.

En upphandlande enhet som avser att reservera deltagandet i en upphandling enligt 4 kap. 18 §, ska i annonsen enligt 9 § ange att upphandlingen ska genomföras enligt bestämmelserna om reserverad upphandling.

En enhet som avser att tilldela ett kontrakt genom direktupphandling får informera om sin avsikt genom en annons.

¹ Ändringen innebär bl.a. att första stycket tas bort.

12 §

Vid förenklat förfarande ska annonsen om upphandling innehålla uppgift om

- 1. hur anbud får lämnas,*
- 2. den dag då anbud senast ska ha kommit in, och*
- 3. den dag till och med vilken anbud ska vara bindande.*

Vid urvalsförfarande ska annonsen med ansökningsinbjudan innehålla uppgift om

- 1. hur en anbudsansökan får lämnas,*
- 2. den dag då ansökan senast ska ha kommit in, och*
- 3. den dag till och med vilken anbud ska vara bindande.*

En upphandlande enhet som har tilldelat ett kontrakt eller ingått ett ramavtal ska genom en annons informera om upphandlingsresultatet senast 30 dagar efter det att avtalet eller ramavtalet ingicks (efterannons).

Trots första stycket får enheten vid tilldelning av kontrakt enligt ett dynamiskt inköpssystem eller av kontrakt som avser tjänster av sådant slag som anges i bilaga 2 samla efterannonserna kvartalsvis. I sådana fall ska de samlade annonserna skickas för publicering senast 30 dagar efter utgången av varje kvartal.

En enhet behöver inte efterannonsera vid tilldelning av kontrakt som görs med stöd av ett ramavtal som ingåtts i enlighet med denna lag.

13 §

En upphandlande enhet som avser att tilldela ett kontrakt genom direktupphandling får informera om sin avsikt genom en annons i en elektronisk databas som är allmänt tillgänglig.

Regeringen kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om innehållet i en annons enligt denna paragraf.

Annonser enligt detta kapitel ska publiceras i en annonsdatabas som är registrerad enligt lagen (2019:000) om upphandlingsstatistik.

Regeringen får meddela föreskrifter om innehållet i och offentliggörandet av annonser enligt detta kapitel.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2021.

2.4 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner

dels att 14 kap. 16 § och 15 kap. 5 § ska ha följande lydelse,
dels att det ska införas två nya paragrafer, 8 kap. 7 a § och 15 kap. 12 §, samt närmast före 8 kap. 7 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

8 kap.

Föreslagen lydelse

Publicering av annonser

7 a §

Annonser enligt detta kapitel ska publiceras i en annonsdatabas som är registrerad enligt lagen (2019:000) om upphandlingsstatistik.

14 kap.

16 §

En upphandlande myndighet eller enhet som har ändrat en koncession med stöd av 11 eller 12 § ska upplysa om detta i en annons.

En annons enligt detta kapitel ska publiceras i en annonsdatabas som är registrerad enligt lagen (2019:000) om upphandlingsstatistik.

Regeringen får meddela föreskrifter om innehållet i och offentliggörandet av annonsen.

15 kap.

5 §

En upphandlande myndighet eller enhet som avser att tilldela en koncession enligt detta kapitel, ska publicera en förhandsannons om upphandlingen i en *elektronisk databas, som är allmänt tillgänglig*. Detta gäller dock inte vid direktupphandling enligt 6 §.

Vid upphandling av koncessioner som avser tjänster av sådant slag som anges i bilaga 3 tillämpas bestämmelserna om annonsering i 8 kap. 2 och 6 §§, om värdet av koncessionen uppgår till minst det tröskelvärde som avses i 5 kap. 1 §.

En upphandlande myndighet eller enhet som avser att tilldela en koncession enligt detta kapitel, ska publicera en förhandsannons om upphandlingen i en *annonsdatabas, som är registrerad enligt lagen (2019:000) om upphandlingsstatistik*. Detta gäller dock inte vid direktupphandling enligt 6 §.

Vid upphandling av koncessioner som avser tjänster av sådant slag som anges i bilaga 3 tillämpas bestämmelserna om annonsering i 8 kap. 2 §, om värdet av koncessionen uppgår till minst det tröskelvärde som avses i 5 kap. 1 §.

En upphandlande myndighet eller enhet som har tilldelat en koncession ska efterannonsera om upphandlingsresultatet i enlighet med 8 kap. 6 §.

12 §

Annonser enligt detta kapitel ska publiceras i en annonsdatabas som är registrerad enligt lagen (2019:000) om upphandlingsstatistik.

Regeringen får meddela föreskrifter om innehållet i och offentliggörandet av annonser enligt detta kapitel.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2021.

2.5 Förslag till lag om ändring i lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet

dels att rubriken närmast före 15 kap. 6 § ska utgå,

dels att 15 kap. 5–7 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas två nya paragrafer, 8 kap. 5 § och 15 kap. 7 a §, samt en ny rubrik närmast före 8 kap. 5 § av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

8 kap.

Föreslagen lydelse

Publicering av annonser

5 §

Annonser enligt detta kapitel ska publiceras i en annonsdatabas som är registrerad enligt lagen (2019:000) om upphandlingsstatistik.

15 kap.

5 §

Vid förenklat förfarande ska den upphandlande myndigheten eller enheten begära anbud genom annons i en elektronisk databas som är allmänt tillgänglig, eller genom annons i annan form som möjliggör effektiv konkurrens.

Vid urvalsförfarande ska den upphandlande myndigheten eller enheten publicera en ansökningsinbjudan genom en annons i en elektronisk databas som är allmänt tillgänglig. Myndigheten eller enheten får i sin inbjudan ange det antal leverantörer som den avser att bjuda in. Antalet ska bestämmas med hänsyn till arten av det som ska upphandlas och vara tillräckligt stort för att effektiv konkurrens ska uppnås.

Den upphandlande myndigheten eller enheten ska vid ett förenklat förfarande begära anbud genom en annons samt vid ett urvalsförfarande publicera en ansökningsinbjudan genom annonsering.

Vid ett urvalsförfarande får myndigheten eller enheten i sin inbjudan ange det antal leverantörer som den avser att bjuda in. Antalet ska bestämmas med hänsyn till arten av det som ska upphandlas och vara tillräckligt stort för att effektiv konkurrens ska uppnås.

6 §

En annons om upphandling enligt 5 § ska innehålla uppgift om föremålet för upphandlingen och kontaktuppgifter till den upphandlande myndigheten eller enheten.

Vid förenklat förfarande ska det dessutom framgå

1. hur anbud får lämnas,
2. den dag då anbud senast ska ha kommit in, och
3. den dag till och med vilken anbudet ska vara bindande.

Vid urvalsförfarande ska annonsen med ansökningsinbjudan innehålla uppgift om

1. hur en anbudsansökan får lämnas, och
2. den dag ansökan senast ska ha kommit in.

En upphandlande myndighet eller enhet som avser att tilldela ett kontrakt genom direktupphandling enligt 3 § andra stycket får meddela sin avsikt genom en annons.

7 §

En upphandlande myndighet eller enhet som avser att tilldela ett kontrakt genom direktupphandling enligt 3 § andra stycket får annonsera sin avsikt i en elektronisk databas som är allmänt tillgänglig (förhandsinsyn).

Regeringen meddelar föreskrifter om innehållet i en annons om förhandsinsyn.

En upphandlande myndighet eller enhet som har tilldelat ett kontrakt eller ingått ett ramavtal ska genom en annons informera om upphandlingsresultatet senast 48 dagar efter det att kontraktet tilldelats eller ramavtalet ingåtts (efterannons).

Första stycket gäller inte vid tilldelning av kontrakt som görs med stöd av ett ramavtal som ingåtts i enlighet med denna lag.

7 a §

Annonser enligt detta kapitel ska publiceras i en annonsdatabas som är registrerad enligt lagen (2019:000) om upphandlingsstatistik.

Regeringen får meddela föreskrifter om innehållet i och offentliggörandet av annonser enligt detta kapitel.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2021.

3 Ärendet och dess beredning

Regeringen uttalade i budgetpropositionen för 2016 att den har som målsättning att förbättra möjligheterna att följa upp lagändringar och andra åtgärder på upphandlingsområdet. För detta krävs omfattande och relevant statistik. Regeringen angav att det, för att förbättra statistiken på upphandlingsområdet, skulle tas fram en departementspromemoria med utgångspunkt i förslagen från Upphandlingsutredningen 2010 (prop. 2015/16:1 utg.omr. 2 avsnitt 6.3.1). I propositionen Nytt regelverk om upphandling (prop. 2015/16:195) bedömde regeringen att de lagförslag som lämnades i Upphandlingsutredningen 2010:s slutbetänkande (SOU 2013:12) i fråga om statistikinsamling varken var fullständiga eller tillräckliga för att nå målet om förbättrad statistik på upphandlingsområdet. Regeringen angav att den avsåg att återkomma i frågan (samma prop. del 2 s. 867 f.).

Därför har inom Regeringskansliet departementspromemorian Statistik på upphandlingsområdet (Ds 2017:48) tagits fram, med förslag som syftar till att förbättra statistiken på upphandlingsområdet. En sammanfattning av promemorian i de delar som omfattas av denna lagrådsremiss finns i *bilaga 1*. Promemorians lagförslag i dessa delar finns i *bilaga 2*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*. Remissvaren finns tillgängliga i Regeringskansliet (Fi2017/03926/OU).

4 Behovet av upphandlingsstatistik

Regeringens bedömning: En bättre statistik behövs för att öka kunskapen om offentlig upphandling hos de organ som är styrande och verksamma inom upphandlingsområdet.

Statistikuppgifter bör samlas in för att bl.a. möjliggöra strategisk styrning, utgöra underlag för indikatorer för måluppfyllnad och beräkna den totala offentliga inköpsvolymen samt för att kunna användas inom ramen för internationellt arbete.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Majoriteten av de remissinstanser som yttrar sig i frågan, däribland *Ekonomistyrningsverket (ESV)*, *Konkurrensverket*, *Upphandlingsmyndigheten* och *Sveriges Kommuner och Landsting (SKL)*, instämmer i bedömningen. *Stockholms läns landsting* och *Växjö kommun* anser att de skäl som i promemorian anförts till stöd för förslaget inte är helt övertygande och att statens behov av en samlad nationell statistik över upphandlingar inte per automatik ger ett mervärde för den enskilda upphandlande myndigheten eller enheten.

Skälen för regeringens bedömning

Befintliga källor för upphandlingsstatistik

Det finns inga nationella regler om statistik på upphandlingsområdet. Den upphandlingsstatistik som ändå tas fram i Sverige baseras på annonsuppgifter som hämtas från privaträttsligt drivna annonsdatabaser på den svenska marknaden. I dessa databaser kan det finnas både uppgifter från upphandlingsannonser som enbart har publicerats på nationell nivå, enligt de nationella annonseringsbestämmelserna, och från sådana annonser som enligt upphandlingsdirektivens bestämmelser först ska publiceras i Europeiska kommissionens annonsdatabas för digitala anbud (Tenders Electronic daily, TED). I samtliga upphandlingsdirektiv finns ekonomiska gränsvärden, s.k. tröskelvärden, för de olika slagen av upphandling: varor, tjänster och byggentreprenader. Om upphandlingens beräknade värde uppgår till eller överstiger tröskelvärdet ska den annonseras i TED, med tillämpning av de direktivstyrda annonseringsbestämmelserna i respektive lag.

Det finns inga bestämmelser i upphandlingsdirektiven om hur upphandlingar vars beräknade värde understiger tröskelvärdet ska genomföras. Detta kan medlemsstaterna därför själva reglera. I de svenska upphandlingslagarna finns bestämmelser om upphandlingar som inte omfattas av upphandlingsdirektiven. De nationella annonseringsbestämmelserna innehåller grundläggande krav på vad en annons ska innehålla. Av 19 kap. 11 och 12 §§ lagen (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU) framgår vad en annons ska innehålla. Motsvarande bestämmelser finns i lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna (LUF) och lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet (LUFSS). Bestämmelserna i lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner (LUK) är mindre långtgående.

Till skillnad från vad som gäller för upphandlingar som ska annonseras i TED finns för nationellt annonserade upphandlingar inte något krav på s.k. efterannonsering. Med en efterannons avses en annons där den upphandlande myndigheten eller enheten informerar om resultatet av upphandlingen.

Att det finns så få obligatoriska uppgifter i annonserna som endast behöver publiceras nationellt påverkar möjligheterna att ta fram relevant statistik med dessa som underlag.

Statistikuppgifter tillhandahålls av kommersiella aktörer på annonsmarknaden

Till skillnad från flera andra medlemsstater i EU har Sverige inte någon statlig annonsdatabas för offentliga upphandlingar. Det är i stället privata annonsdatabasföretag som erbjuder olika verktyg och kringtjänster för att utforma och publicera annonser och upphandlingsdokument. Varken utformningen av eller det närmare innehållet i annonserna är reglerad. Det sker heller ingen systematisk insamling av uppgifter i offentlig regi. Det är vidare svårt att få en samlad bild av hur stor täckning respektive annonsdatabas har av annonsmarknaden. Visst informationsutbyte sker på affärs- mässig basis mellan annonsdatabaserna. Myndigheter eller privata aktörer som efterfrågar statistik om offentliga upphandlingar, utöver sådan statistik om direktivstyrda upphandlingar som kan erhållas genom de uppgifter

som Europeiska kommissionen samlar in, är hänvisade till att köpa uppgifterna från kommersiella aktörer.

Bättre statistik för ökad kunskap om offentlig upphandling

Effekterna av lagstiftning och andra åtgärder inom offentlig upphandling är svåra att mäta och avgränsa från effekterna av andra offentliga insatser. Den samlade kunskapen om de offentliga upphandlingar som genomförs i Sverige behöver öka genom en förbättrad nationell upphandlingsstatistik.

Upphandlingsutredningen 2010 konstaterade i sitt slutbetänkande att den statistik om offentlig upphandling som samlas in främst syftar till att uppfylla kraven i EU:s upphandlingsdirektiv. Utredningen menade att det förhållande att insamlingen är begränsad till detta försvårar mål- och resultatstyrning samt uppföljning och utvärdering på upphandlingsområdet, samt att de bristande uppgifterna kan bidra till att den allmänna debatten snedvrids (SOU 2013:12 s. 549 f.). Regeringen instämmer i utredningens bedömning att framställningen av upphandlingsstatistik i betydligt större utsträckning bör utgå från den offentliga sektorns behov av uppgifter.

Statistikhämtningen syftar till att få en samlad bild av den offentliga upphandlingen i Sverige. Genom uppgifterna kan indikatorer tas fram som möjliggörs en bättre måluppfyllnad och strategisk styrning. Statistikinsamlingen gör också att det finns möjligheter att beräkna den totala offentliga inköpsvolymen. Även om behovet av en samlad nationell statistik givetvis kan variera i det enskilda fallet, anser regeringen, till skillnad från *Stockholms läns landsting* och *Växjö kommun*, att statistik av god kvalitet är nödvändig för att upphandlande myndigheter och enheter ska kunna upphandla mer strategiskt och därmed säkerställa att skattemedel används på bästa sätt.

5 Statistik baserad på annonser

5.1 Statistikuppgifter ska samlas in från annonser

Regeringens förslag: De uppgifter som ska utgöra underlag för statistik ska samlas in från befintliga informationskällor, främst annonser.

Regeringens bedömning: Insamlingen av uppgifter bör i så liten utsträckning som möjligt påverka genomförandet av upphandlingen, t.ex. när det gäller valet av förfarande.

Promemorians förslag och bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: De remissinstanser som yttrar sig i frågan, bl.a. *Konkurrensverket*, *Trafikverket*, *Upphandlingsmyndigheten*, *Kungsbacka kommun*, *Luleå kommun*, *Tjörns kommun*, *Företagarna*, *Sveriges advokatsamfund*, *SKL*, *Sveriges offentliga inköpare (SOI)* och *Visma Commerce (Visma)*, tillstyrker förslaget och delar bedömningen.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

Uppgifter från annonsering ska utgöra underlag för statistik

Inom EU används i första hand uppgifter från TED för att ta fram statistik. Det framstår som rimligt att även statistik som tas fram på nationell nivå bör bygga på uppgifter från annonsdatabaser. Underlag för den nationellt producerade statistiken bör således främst hämtas från annonser som publicerats i någon annonsdatabas på den svenska marknaden.

Uppgifter för underlag för statistiken bör inhämtas från befintliga informationskällor såsom förhandsannonser, annonser, efterannonser och andra meddelanden i enlighet med de berörda bilagorna till direktiv 2014/23/EU av den 26 februari 2014 om tilldelning av koncessioner (LUK-direktivet), direktiv 2014/24/EU av den 26 februari 2014 om offentlig upphandling (LOU-direktivet) och direktiv 2014/25/EU av den 26 februari 2014 om upphandling av enheter som är verksamma på områdena vatten, energi, transporter och posttjänster och upphävande av direktiv 2004/17/EG (LUF-direktivet). Uppgifter bör även inhämtas från motsvarande annonser för upphandlingar som inte ska annonseras i TED. Uppgifter bör dessutom inhämtas från annonser av kollektivtrafik som enligt bestämmelser i 4 a kap. lagen (2010:1065) om kollektivtrafik ska publiceras med tillämpning av annonseringsbestämmelserna i LUK och sådana annonser som regleras direkt i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1370/2007 av den 23 oktober 2007 om kollektivtrafik på järnväg och väg och om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1191/69 och (EEG) nr 1107/70 (EU:s kollektivtrafikförordning).

Statistiken ska så långt som möjligt återspegla verkligheten. En målsättning bör därför vara att insamlingen av uppgifter i så liten utsträckning som möjligt ska påverka genomförandet av upphandlingar. Exempelvis bör olika krav på innehåll i annonser inte vara styrande för upphandlande myndigheter och enheter i deras val av upphandlingsförfarande.

5.2 Annonsernas innehåll

Regeringens förslag: Bestämmelserna om innehållet i sådana annonser som inte ska publiceras i TED lyfts ut från respektive upphandlingslag. Regeringen bemyndigas i stället att meddela föreskrifter om annonsernas innehåll.

Regeringens bedömning: Vissa uppgifter av formell karaktär, t.ex. om s.k. CPV-koder, upphandlingens uppskattade värde, huruvida miljö- eller sociala krav har ställts eller om upphandlingen kan betecknas som innovationsupphandling, samt vissa s.k. metadata, bör anges även i sådana annonser som inte ska publiceras i TED enligt lagen om offentlig upphandling, lagen om upphandling inom försörjningssektorerna, och lagen om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet. Vid upphandling av koncessioner enligt 15 kap. lagen om upphandling av koncessioner bör förhandsannonserna endast avse vissa mer grundläggande uppgifter.

Promemorians förslag och bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: De remissinstanser, *Konkurrensverket* och *Upphandlingsmyndigheten*, som yttrar sig över förslaget är kritiska till detta. Upphandlingsmyndigheten anser bl.a. att det inte går att utesluta att lagstiftningstekniken riskerar att leda till önskade resultat. Konkurrensverket anför att förslaget innebär en principiell förändring och att det saknas en konsekvensanalys av vad det innebär.

Remissutfallet avseende bedömningen är blandat. *Tjörns kommun* och *Sveriges Advokatsamfund* anför att begreppen miljöhänsyn, sociala hänsyn och innovativa lösningar är allmänt formulerade och kan innefatta många olika situationer. Flera remissinstanser, bl.a. Upphandlingsmyndigheten, och *Örebro läns landsting*, delar bedömningen att innehållet i annonser som inte ska annonseras i TED bör regleras i högre utsträckning och att dessa annonser bör ha ett mer utförligt innehåll. *Älmhults kommun* och *SKL* är däremot negativa till att CPV-koder (Common Procurement Vocabulary) ska anges i annonserna, eftersom detta bedöms medföra en ökad arbetsbörda och mer manuellt arbete för i synnerhet mindre och medelstora kommuner. *ESV* delar bedömningen att upphandlingens uppskattade värde ska anges i annonser om upphandling, då nyttan av detta överväger det merarbete som uppstår. *Trafikverket* anser att kontraktsvärdet bör kunna anges genom ett intervall i syfte att förhindra att det angivna värdet styr prissättningen vid anbudsgivningen. *Södertörns högskola* anser däremot att mer information, inklusive om uppskattad kostnadsnivå, tenderar att göra konkurrensen mer intensiv, bl.a. genom att reducera fördelarna för den eller de budgivare som har överlägsen information, exempelvis den tidigare leverantören. Enligt högskolan bör identifikationsnummer finnas inte enbart för varje upphandling, utan också för varje delupphandling och för varje kontrakt som tecknas. Dessa identifikationsnummer bör också kunna kopplas samman med och på sikt användas i myndigheternas ekonomiredovisning.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

Annonsering i annonsdatabaser

För sådana upphandlingar som ska annonseras i TED sker annonseringen i praktiken oftast genom att den annonsdatabas som den upphandlande myndigheten eller enheten använder sig av skickar annonsunderlaget till TED. När annonsen publicerats där, kan den även publiceras i annonsdatabasen. Något hinder mot nationell annonsering för sådana upphandlingar som ska publiceras i TED finns inte i upphandlingsdirektiven (jfr exempelvis artikel 52 i LOU-direktivet). TED är alltså inte en exklusiv annonsplats för de upphandlingar som ska annonseras där. Någon skyldighet att publicera annonserna nationellt finns emellertid inte, även om detta sker regelmässigt.

De upphandlingar som inte ska annonseras i TED ska annonseras i en elektronisk databas som är allmänt tillgänglig (se bl.a. 19 kap. 9 § LOU). Även detta sker regelmässigt genom användning av någon av de privat drivna annonsdatabaserna.

Regeringen bör meddela föreskrifter om det närmare annonsinnehållet

I avsnitt 6.1 föreslås att all annonsering ska ske i registrerade annonsdatabaser. När det gäller annonser som ska publiceras i TED finns i upphandlingslagarna bemyndiganden för regeringen att meddela föreskrifter om såväl innehållet i som offentliggörandet av annonser. I enlighet med vad *Upphandlingsmyndigheten* och *Örebro läns landsting* anför, bör innehållet i annonser som inte ska annonseras i TED i högre utsträckning regleras och ges ett mer utförligt innehåll. Det bör dock kunna delegeras till regeringen att utfärda sådana föreskrifter. Ett motsvarande bemyndigande för sådana annonser bör därför tas in i upphandlingslagarna. Det är lämpligare att mer detaljerade bestämmelser om innehållet i annonserna meddelas i föreskrifter på lägre nivå än lag. Detta skulle motsvara den systematik som redan idag finns i 10 kap. LOU. Till skillnad från *Upphandlingsmyndigheten* och *Konkurrensverket* anser regeringen att det inte finns skäl att befara att lagstiftningstekniken skulle riskera att leda till något oönskade resultat.

Uppgift om upphandlingens titel och om tillämpliga CPV-koder

När det gäller upphandlingar enligt LOU, LUF och LUFSS som inte ska annonseras i TED bör det vid annonsering vara obligatoriskt att lämna vissa uppgifter av mer formell karaktär som skulle ha angetts vid motsvarande slag av annonsering i TED. Det handlar t.ex. om uppgifter om upphandlingens titel och om tillämpliga CPV-koder. Med CPV-koder avses den nomenklatur som antagits genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2195/2002 om en gemensam terminologi vid offentlig upphandling. CPV-koderna används som sökord i TED så att man lättare ska kunna identifiera den sökta varan eller tjänsten. De gör det möjligt för potentiella leverantörer i hela EU att snabbt få uppgifter om upphandlingar inom den egna sektorn och bidrar således till att konkurrensen ökar. De anses även vara näst intill avgörande för att kvalitativ statistik ska kunna tas fram på ett tidsbesparande och kostnadseffektivt sätt. Mot denna bakgrund anser regeringen, till skillnad från *SKL* och *Älmhults kommun*, att CPV-koder behöver anges i annonserna. Kravet bedöms endast medföra en begränsad ökning av den administrativa bördan för upphandlande myndigheter och enheter.

Uppgifter om upphandlingens uppskattade värde

Sådana annonser om upphandling enligt LOU, LUF och LUFSS som ska publiceras i TED ska innehålla uppgift om upphandlingens uppskattade värde. Ett motsvarande krav bör införas för upphandlingar som inte ska annonseras i TED, då uppgiften är betydelsefull från statistiksynpunkt.

Svenska upphandlande myndigheter och enheter är generellt ovilliga att uppge det uppskattade värdet i sina annonser. Det verkar finnas en farhåga för att det angivna värdet blir prisdrivande, genom att de anbud som kommer in anpassas efter det. När det gäller *Trafikverkets* förslag att ange kontraktsvärdet genom ett intervall i syfte att förhindra att det angivna värdet styr prissättningen vid anbudsgivningen, gör regeringen bedömningen att det är osäkert om det är förenligt med EU-rättens krav på transparens. Det uppskattade värdet kan också vara en signal till leverantörerna om hur mycket myndigheten eller enheten förväntas

avropa. Det finns dock andra medlemsstater som i sin nationella upphandlingsreglering kräver att värdet ska anges i annonserna. Utifrån ett leverantörsperspektiv kan uppgiften om det förväntade värdet, som *Södertörns högskola* framhåller, vara avgörande för bedömningen av om det är affärsmässigt intressant att lägga ned resurser på att ta fram och ge in ett anbud i upphandlingen eller inte. Samma transparens-skäl som motiverar att uppgiften ska lämnas vid annonsering på unionsnivå i TED är relevant även för andra upphandlingar. Att upphandlingarnas värde kvantifieras gynnar också sök- och bevakningstjänster, vilket kan öka leverantörernas möjlighet att hitta intressanta affärer och därmed leda till ökad anbuds-konkurrens. Vid en samlad bedömning får intresset av att redovisa de aktuella uppgifterna anses överväga riskerna med en sådan redovisning.

Identifikationsnummer och andra metadata

Det finns möjligheter att låta alla annonser i nationella databaser – såväl sådana annonser som också ska publiceras i TED som sådana som inte ska det – åtföljas av vissa s.k metadata. Samtliga annonser bör enligt regeringen åtföljas av uppgift om vilken nationell upphandlingslag som är tillämplig, i vilken annonsdatabas annonsen först publicerades och om upphandlingens identifikationsnummer.

Ett identifikationsnummer behövs bl.a. av det skälet att samma annons ibland förekommer i TED flera gånger. Hur identifieringen närmare ska gå till bör fastställas av den myndighet som regeringen utser till ansvarig för statistiken om offentlig upphandling.

Genom att införa ett system för att bl.a. kunna identifiera enskilda annonser minimeras risken för att uppgifter samlas in flera gånger från samma annons. Det blir också möjligt att utläsa hur många annonser som publiceras i respektive annonsdatabas och hur stor andel av alla annonser som kan nås via annonsdatabasernas söktjänster. Annonser som tillhör en och samma upphandling, t.ex. en förhandsannons, en upphandlingsannons och en efterannons, kan vidare på detta sätt kopplas samman. Identifikationsnummer skulle också kunna användas för att ta fram mer tillförlitliga uppgifter avseende antalet överprövade upphandlingar.

Sociala krav, miljökrav och innovation

Uppgifter om sociala krav, miljökrav eller innovation är, även om begreppen är generellt hållna, av stort intresse från ett statistiskt perspektiv och för leverantörer på marknaden. Som *Tjörns kommun* och *Sveriges Advokatsamfund* anför är begreppen allmänt hållna. Europeiska kommissionen bedriver för närvarande ett arbete med att revidera standardformulären för offentlig upphandling, framför allt i syfte att få fram bättre uppgifter om den offentliga upphandlingen i EU. Förslaget till nya standardformulär innehåller flera förändringar avseende innehållet i annonser som ska publiceras i TED. Bland annat föreslås att det ska vara obligatoriskt att ange huruvida upphandlingen innehåller krav eller kriterier som avser miljö, sociala och arbetsrättsliga krav. Det finns ett värde i att de uppgifter som samlas in på nationell nivå, i den utsträckning det är möjligt, motsvarar de uppgifter som ska lämnas avseende upphandlingar som ska annonseras i TED. Regeringen anser därför att innehållet i

de nya standardformulären kan vara en utgångspunkt för den nationella statistikinsamlingen.

Förhandsannonsering av koncessionsupphandlingar

I 15 kap. LUK finns bl.a. bestämmelser om annonsering av sådana upphandlingar av koncessioner som inte ska annonseras i TED. Bestämmelserna ålägger endast en upphandlande myndighet eller enhet en skyldighet att förhandsannonsera sin avsikt att tilldela en koncession. Någon reglering av det egentliga annonsinnehållet finns inte.

Utifrån ett statistikperspektiv vore det värdefullt att få in uppgifter om koncessioners uppskattade värde och löptid. Det är emellertid inte givet att de uppgifterna finns tillgängliga redan vid tiden för en förhandsannonsering. Att införa en skyldighet att lämna sådana uppgifter i förhandsannonseringen i de fall förutsättningar för detta finns – dvs. när sådana uppgifter finns att tillgå – skulle resultera i en icke jämförbar statistik av begränsat värde. Behovet av att förbättra statistiken motiverar heller inte i övrigt någon utvidgad skyldighet att annonsera koncessioner enligt 15 kap. LUK.

Det närmare innehållet i förhandsannonserna bör regleras i förordning. Förordningsbestämmelserna bör endast avse mer grundläggande uppgifter, såsom kontaktuppgifter till den upphandlande myndigheten eller enheten, CPV-kod och en kortfattad beskrivning av den planerade upphandlingen.

5.3 Obligatorisk efterannonsering

Regeringens förslag: Efterannonsering ska vara obligatorisk för alla upphandlingar som inte ska annonseras i TED.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Remissutfallet är blandat. *Arbetsförmedlingen, Konkurrensverket, Upphandlingsmyndigheten, Knivsta kommun* och *Visma* ser positivt på att det införs en skyldighet att efterannonsera även sådana upphandlingar som inte ska annonseras i TED. Knivsta kommun framför att det finns administrativa fördelar med att reglerna för efterannonsering av upphandlingar som inte annonseras i TED i så stor utsträckning som möjligt motsvarar reglerna för efterannonsering av upphandlingar som annonseras i databasen. Arbetsförmedlingen anser vidare att det bör övervägas om även direktupphandlingar över 100 000 kr ska efterannonseras. *Luleå kommun, Älmhults kommun* och *SKL* anser att kravet på efterannonsering skulle innebära en ökad administration i form av mer manuellt arbete och ökade kostnader i synnerhet för kommuner och landsting som svarar för merparten av de upphandlingar som annonseras under tröskelvärdena. Även *SOI*, som instämmer i att en obligatorisk efterannonsering bidrar till ökad transparens, anser att det är viktigt att ett krav på obligatorisk efterannonsering inte innebär en ökad administrativ hantering och sker på bekostnad av de behov av förenkling av regelverket som finns.

Skälen för regeringens förslag: Alla upphandlingar som ska annonseras i TED ska också efterannonseras i databasen. För upphandlingar som

inte ska annonseras i TED finns inte något krav på efterannonsering. För att statistiken på nationell nivå ska bli meningsfull behövs emellertid en mer enhetlig insamling. De uppgifter som kan tillhandahållas vid efterannonseringen är vidare betydligt säkrare än före upphandlingen.

Det främsta skälet mot att utöka antalet upphandlingar som ska efterannonseras är den ökade administrativa börda det innebär för åtminstone vissa upphandlande myndigheter och enheter. En avvägning mellan å ena sidan behovet av kvalitativ statistik och å andra sidan risken för ett ökat manuellt merarbete för upphandlande myndigheter och enheter behöver således göras. Regeringen bedömer att det är relativt enkelt att sammanställa sådana uppgifter som ska tas in i en efterannons och att övervägande skäl talar för att administrationen kommer att bli mindre betungande på sikt. Det har heller inte framkommit att kravet på efterannonsering ensamt skulle orsaka någon upphandlande myndighet eller enhet några märkbara merkostnader i form av anskaffning av nya ekonomisystem, nyrekrytering eller vidareutbildning av personal etc. Det finns därtill, såsom *Knivsta kommun* påtalar, administrativa fördelar med att reglerna för efterannonsering av upphandlingar som inte annonseras i TED i så stor utsträckning som möjligt motsvarar reglerna för efterannonsering av upphandlingar som annonseras i databasen.

Mot denna bakgrund bedömer regeringen att fördelarna med ett krav på efterannonsering överväger det ovan beskrivna merarbetet. En skyldighet att även efterannonsera upphandlingar som inte ska annonseras i TED bör därför införas i samtliga upphandlingslagar.

6 Registrerade annonsdatabaser

6.1 Annonsering i registrerade annonsdatabaser

Regeringens förslag: All annonsering enligt upphandlingslagarna ska göras i registrerade annonsdatabaser. Även annonsering av sådana upphandlingar av kollektivtrafik som regleras i lagen om kollektivtrafik och annonsering enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1370/2007 av den 23 oktober 2007 om kollektivtrafik på järnväg och väg och om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1191/69 och (EEG) nr 1107/70 (EU:s kollektivtrafikförordning) ska göras i sådana annonsdatabaser.

Den som driver en registrerad annonsdatabas ska vara skyldig att för statistikändamål lämna obearbetade uppgifter ur annonser till den myndighet som ska ansvara för den nationella upphandlingsstatistiken.

Promemorians förslag överensstämmer delvis med regeringens. I promemorian görs bedömningen att skyldigheten att annonsera i en registrerad annonsdatabas inte behöver regleras i lag.

Remissinstanserna: Majoriteten av remissinstanserna, däribland *ESV*, *Konkurrensverket*, *SKL*, *Upphandlingsmyndigheten* och *Visma*, tillstyrker förslaget. *ESV* anser dock att det är viktigt att förslaget kompletteras med ett krav på att registrerade annonsdatabaser, dagligen utan kostnad och på

ett standardiserat sätt, delar med sig av grundläggande annonsinformation till varandra. Upphandlingsmyndigheten menar dels att kravet på annonsering i registrerad databas tydligt bör framgå av 19 kap. 9 § LOU och i motsvarande bestämmelser i de övriga upphandlingslagarna, dels att det bör klargöras om, och under vilka förutsättningar, en upphandling som inte annonseras i en registrerad annonsdatabas utgör en otillåten direktupphandling. Även SKL framför liknande synpunkter och efterfrågar besked om upphandlande myndigheter och enheter har rätt att direktupphandla annonseringstjänster för att klara av sina åtaganden att annonsera upphandlingar.

Skälen för regeringens förslag

Annonsdatabaser ska registreras

För att kvaliteten i annonseringen ska kunna säkerställas, samt för att annonsering och uppgiftslämnande för statistik ska bli systematisk och för att garantera likabehandling av annonsföretagen, krävs att dessa genomför annonseringen i enlighet med vissa förutbestämda regler. Det bör vidare säkerställas att det levereras uppgifter från annonsdatabaserna till den myndighet som ska ansvara för statistiken. Regeringen anser att det mest ändamålsenliga sättet att åstadkomma detta är att uppställa ett krav på att annonsdatabaserna ska vara registrerade. Den myndighet som ansvarar för att registrera annonsdatabaser bör åläggas att kontrollera att den sökande uppfyller de uppställda kraven. Registreringen medför också goda förutsättningar för att utöva tillsyn över annonsdatabaserna.

All annonsering ska göras i registrerade annonsdatabaser

För att statistiken på upphandlingsområdet ska vara sammanhängande och jämförbar bör uppgifter samlas in för samtliga annonserade upphandlingar, oberoende av om upphandlingen ska annonseras i TED. Det kan bäst åstadkommas genom att det införs en skyldighet att annonsera samtliga upphandlingar genom en registrerad annonsdatabas. Till skillnad från den bedömning som är i promemorian, men i likhet med *Upphandlingsmyndigheten*, anser regeringen att denna skyldighet bör framgå av respektive upphandlingslag. Om en upphandlande myndighet eller enhet inte vill anlita en registrerad annonsdatabas bör den kunna ansöka om att själv registreras som en sådan databas (se avsnitt 6.2). Möjligheten för en upphandlande myndighet eller enhet att, utöver den obligatoriska publiceringen, annonsera på egen hand bör också finnas kvar.

En upphandlande myndighet eller enhet som vill anlita en registrerad annonsdatabas för sin annonsering, får i upphandlingen av tjänsten ställa kravet att databasen ska vara registrerad. Att det kravet är uppfyllt bör exempelvis kunna visas genom ett registerutdrag.

Annonsering av upphandling av kollektivtrafik

Vid upphandling av kollektivtrafik finns särskilda regler om annonsering i EU:s kollektivtrafikförordning. Vidare regleras upphandlingar av vissa typer av kollektivtrafik i lagen om kollektivtrafik. Även för dessa upphandlingar bör statistiken förbättras. I enlighet med vad som anförs i

avsnitt 5.2 torde användningen av Europeiska kommissionens standardformulär innebära att annonserna kan användas som underlag för statistikinsamling. Även annonsering av upphandlingar av detta slag bör därför göras genom en registrerad annonsdatabas.

Den som driver en registrerad annonsdatabas ska lämna uppgifter för statistik

De uppgifter från annonser som ska samlas in för den nationella upphandlingsstatistiken kan antingen hämtas från upphandlande myndigheter och enheter eller hos de företag som annonserar upphandlingarna. Det som talar för att låta myndigheterna och enheterna ha ansvaret för inrapporteringen av statistikuppgifter är att ansvaret för att uppgifterna som utgör underlag för annonserna är fullständiga och korrekta ligger hos den som upphandlar en vara eller en tjänst. Mot en sådan ordning talar att den skulle försämrats förutsättningarna för att uppgifterna blir så fullständiga som möjligt. Antalet upphandlande myndigheter och enheter är mycket stort, vilket i sig försvårar möjligheterna att tillförsäkra att uppgifterna som löpande rapporteras in för statistikändamål är av hög kvalitet. Det skulle också innebära en extra arbetsbörda om de var tvungna att rapportera in uppgifter för statistik, utöver de uppgifter som de ska lämna till annonsdatabasföretagen i samband med annonseringen.

Antalet annonsdatabasföretag är begränsat. Om dessa företag skulle lämna ut uppgifter ur annonserna för statistikändamål skulle möjligheterna att framställa en komplett statistik förbättras. Det skulle även bli enklare att förbättra och utveckla uppgiftslämnandet. Dessutom skulle en sådan lösning ge bättre möjligheter att utveckla en enhetlig terminologi och ett likformigt uppgiftslämnande genom t.ex. inmatningsfält i formulär för annonser. Sammantaget talar dessa faktorer för att den som driver en annonsdatabas bör ansvara för inrapporteringen av statistikuppgifter.

Den som driver en registrerad annonsdatabas bör inte ha någon skyldighet att bearbeta uppgifterna innan de lämnas till den myndighet som ansvarar för framtagandet av statistiken.

Upphandlingar av annonseringstjänster

Med anledning av vad *Upphandlingsmyndigheten* och *SKL* anför om upphandlingar av annonseringstjänster kan konstateras att upphandlingar av detta slag redan nu görs av upphandlande myndigheter och enheter. Den omständigheten att annonsdatabaserna i framtiden kan komma att registreras förändrar inte det aktuella rättsläget.

6.2 Förutsättningar för registrering

Regeringens förslag: För att en annonsdatabas ska registreras ska den som driver databasen vara lämplig att driva verksamheten. Det ska vidare kunna antas att verksamheten kommer att drivas i enlighet med de krav som gäller för registrerade annonsdatabaser.

För att registreras ska annonsdatabasen vidare uppfylla vissa grundläggande krav på funktionalitet. Det ska bl.a. finnas funktioner för att den upphandlande myndigheten eller enheten ska kunna uppfylla sina skyldigheter vid offentliggörande av sådana annonser som ska publiceras i TED.

Databasen ska också uppfylla vissa särskilda krav när det gäller teknisk prestanda, funktionalitet, tillgänglighet och servicenivå.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om vilka krav som ska gälla för registrerade annonsdatabaser i fråga om teknisk prestanda, funktionalitet, tillgänglighet och servicenivå.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Majoriteten av de remissinstanser som yttrar sig i frågan, däribland *SKL*, *Upphandlingsmyndigheten* och *Företagarna*, tillstyrker förslaget, som de anser är rimligt och sannolikt nödvändigt för att en framtida insamling av uppgifter ska fungera tekniskt. *Konkurrensverket* anser att begreppet registrering är missvisande eftersom det inom andra områden där verksamheter är anmälningspliktiga görs en tydlig åtskillnad mellan å ena sidan registrering/anmälan och å andra sidan godkännande/tillstånd. En skillnad mellan dessa förfaranden är enligt myndigheten att en registrering eller en anmälan, till skillnad från godkännande eller beviljande av tillstånd, inte innefattar någon sakprövning. *Visma* anser att kravet på att en annonsdatabas ska kunna ta emot data inte är ändamålsenligt, då det inte på något sätt påverkar möjligheten att tillhandahålla data till statistikdatabasen. Enligt *Visma* bör fokus i stället ligga på att reglera tillhandahållandet av data till annonsdatabaserna. *E-avrop* anser inte att en myndighet bör ges möjlighet att föreskriva vad som bör gälla för annonsdatabaserna i fråga om teknisk prestanda, funktionalitet, tillgänglighet och servicenivå, då detta innebär att myndigheten ges alltför långtgående befogenheter.

Skälen för regeringens förslag

Registrering

Syftet med att införa ett registreringsförfarande är dels att kontrollera huruvida den sökande uppfyller de krav som ställs, dels att ge goda förutsättningar för att utöva tillsyn över annonsdatabaserna. En annonsdatabas ska registreras om de formella kraven på databasen och sökanden är uppfyllda.

Som för andra typer av registreringsförfaranden bör registreringen föregås av att en kontroll av huruvida samtliga förutsättningar för registrering är uppfyllda (jfr t.ex. registrering av fastighetsmäklare enligt 6 § fastighetsmäklarlagen [2011:666] och registrering av varumärken enligt 2 kap.

varumärkeslagen [2010:1877]). Regeringen anser, till skillnad från *Konkurrensverket*, att den omständigheten att den formella kontrollen i vissa avseenden innefattar en sakprövning inte innebär att begreppet registrering är olämpligt.

Krav på den som driver en annonsdatabas

Möjligheten att ansöka om registrering av en databas bör vara öppen för alla som driver eller står i begrepp att starta en annonsdatabas, oberoende av juridisk form eller säte. Även en upphandlande myndighet eller enhet, som vill sköta sin annonsering på egen hand, bör kunna registrera en annonsdatabas.

Med hänsyn till det samhällsuppdrag som en annonsdatabas fullgör bör verksamheten präglas av långsiktighet och stabilitet. Detta kan formuleras som att aktören ska vara lämplig att driva databasen. För en juridisk person bör det för registrering därför krävas ett utdrag ur bolags- eller föreningsregistret eller motsvarande utdrag om verksamheten, och för en fysisk person ett bevis om att denne inte har näringsförbud.

Ytterligare ett krav för registrering bör vara att det genom sökandens uppgifter går att anta att verksamheten kommer att drivas i enlighet med befintlig reglering om annonsering och statistik.

Grundläggande krav på funktioner i annonsdatabasen

Regeringen anser, till skillnad från *Visma*, att vissa grundläggande krav på funktioner i annonsdatabasen måste kunna ställas och att det mest grundläggande kravet är att den registrerade annonsdatabasen ska kunna ta emot och publicera annonser enligt upphandlingslagarna. Det bör dock inte krävas att annonsdatabasen ska kunna hantera annonser enligt samtliga upphandlingslagar. Det bör t.ex. vara möjligt att få en annonsdatabas registrerad som enbart hanterar annonser från upphandlande enheter inom försörjningssektorerna.

Det är den annonserande upphandlande myndigheten eller enheten som ansvarar för att annonsering sker på rätt plats och att annonsinnehållet är korrekt. Det bör emellertid finnas funktioner i databasen för att myndigheten eller enheten ska kunna uppfylla sina skyldigheter när det gäller offentliggörande av annonser i TED, eftersom det annonsunderlag som myndigheten eller enheten har gett in i tillämpliga fall ska vidarebefordras till Europeiska publikationsbyrån för publicering i TED. Vidare måste det finnas funktioner som säkerställer att annonsen inte publiceras för tidigt i den nationella databasen, i strid med de direktivstyrda reglerna om när publicering på nationell nivå tidigast får ske.

Det bör inte vara möjligt att publicera en annons utan att den annonserande upphandlande myndigheten eller enheten har lämnat de obligatoriska uppgifterna i annonsen. Därmed tydliggörs att det är den annonserande myndigheten eller enheten som har ansvaret för att annonsen är fullständig. Det ansvaret ska inte kunna lämnas över till den som driver annonsdatabasen. Det ligger dock i den senares intresse att utveckla stödjande funktioner, som t.ex. ”flaggning”, för att minska risken för uteblivna eller felaktiga inmatningar och som säkerställer korrekta uppgifter. Regleringen bör inte heller utesluta att den som driver databasen manuellt granskar annonser före publicering.

Särskilda krav på annonsdatabasen

Den myndighet som ska ansvara för den nationella statistiken bör ges befogenhet att, efter samråd med den myndighet som beslutar om registrering av annonsdatabaserna, bestämma vilka krav som, utöver de som ovan angetts, bör gälla för annonsdatabaserna i fråga om teknisk prestanda, funktionalitet, tillgänglighet och servicenivå. Regeringen anser att denna metod, i kombination med en möjlighet att kunna överklaga beslut till allmän förvaltningsdomstol, är att föredra framför en tidskrävande lagstiftningsprocess för att bestämma sådana krav. Innan nya krav införs bör de dock på sedvanligt sätt beredas med berörda aktörer. Sådana mer detaljerade krav kan exempelvis avse registrerade annonsdatabasers sökfunktioner, inmatningen av uppgifterna i registrerade annonsdatabasers annonsformulär, t.ex. definiering och beskrivning av hur fält ska rubriceras, vilka tecken och antal tecken som ska accepteras, flaggning av fel och utformning av hjälptexter, samt hur annonser ska identifieras vid publicering. Kraven bör bl.a. innebära att det går att identifiera och särskilja publicerade annonser och att det finns rutiner för att upptäcka brister i underlaget för annonserna. Vidare bör det vara möjligt för fysiska personer att söka i databasen utan kostnad. Avgränsningen till fysiska personer exkluderar robotsökning genom s.k. web crawlers.

Till skillnad från *E-avrop* anser regeringen inte att den aktuella föreskriftsmöjligheten innebär en delegation av alltför långtgående befogenheter.

6.3 Registermyndigheten

Regeringens förslag: Den myndighet som regeringen bestämmer ska besluta om registrering av annonsdatabaser.

För registrering och registerhållning ska registermyndigheten få ta ut en ansökningsavgift och en registeravgift av den som driver annonsdatabasen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om avgifternas storlek.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: De remissinstanser som yttrar sig särskilt i frågan, *Upphandlingsmyndigheten*, *Konkurrensverket*, *SKL* och *Almega*, tillstyrker förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Den myndighet som regeringen bestämmer bör besluta om registrering av annonsdatabaser. Regeringen avser att ge Konkurrensverket denna uppgift.

Ansökan om registrering bör förenas med en avgift för att täcka registermyndighetens kostnader för handläggningen. Vidare bör en årlig registeravgift tas ut från den som driver en registrerad annonsdatabas för att täcka myndighetens kostnader för dels registerhållningen, dels den tillsyn som myndigheten föreslås utöva över de registrerade annonsdatabaserna (se avsnitt 6.4). Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer bör få meddela föreskrifter om avgifternas storlek.

6.4 Tillsyn och återkallelse av registrering

Regeringens förslag: Registermyndigheten ska ansvara för tillsyn av att de registrerade annonsdatabaserna uppfyller sina skyldigheter.

Myndigheten ska få hämta in sådana uppgifter som är nödvändiga för tillsynsverksamheten från den som driver en registrerad annonsdatabas. Myndigheten ska få meddela de förelägganden som behövs för att denna lag eller föreskrifter och villkor som har meddelats i anslutning till lagen ska följas.

Myndigheten ska återkalla en registrering av en annonsdatabas om det inte längre finns förutsättningar för registrering, om registeravgift inte har betalats eller om det finns brister i fullgörandet av de löpande skyldigheterna i fråga om annonsering och statistik. En registrering ska också återkallas på begäran av den som driver en databas.

Promemorians förslag överensstämmer delvis med regeringens. I promemorian görs bedömningen att det inte är nödvändigt med en uttrycklig bestämmelse om myndighetens rätt att meddela de förelägganden som behövs för att denna lag eller föreskrifter och villkor som har meddelats i anslutning till lagen ska efterlevas.

Remissinstanserna: Endast *Konkurrensverket* yttrar sig särskilt om förslaget. Myndigheten anser att skyldigheten att lämna uppgifter inte bör vara begränsad till situationer då den som driver databasen fått en förfrågan. Enligt Konkurrensverket bör de som driver en annonsdatabas även vara skyldiga att på eget initiativ anmäla ändrade förhållanden som kan påverka lämplighetsprövningen. Vidare bör statistikmyndigheten vara skyldig att lämna de uppgifter som registermyndigheten behöver för tillsynen. Även andra myndigheter bör enligt Konkurrensverket vara skyldiga att anmäla om de uppmärksammar en omständighet som kan vara av betydelse för om godkännandet för en annonsdatabas ska återkallas. Konkurrensverket anser också att myndigheten ska vid behov kunna meddela de förelägganden som behövs för att lagen eller föreskrifter och villkor ska efterlevas.

Skälen för regeringens förslag: Registermyndigheten bör ansvara för tillsynen av att de registrerade annonsdatabaserna uppfyller sina skyldigheter. Myndigheten bör själv avgöra hur tillsynsverksamheten bör vara organiserad.

Registermyndigheten bör få hämta in sådana uppgifter som är nödvändiga för tillsynsverksamheten från den som driver en registrerad annonsdatabas. Vid behov ska myndigheten också kunna meddela de förelägganden som behövs för att denna lag eller föreskrifter och villkor som har meddelats i anslutning till lagen ska efterlevas. Även om möjligheten sällan borde komma till användning anser regeringen, i likhet med *Konkurrensverket*, att den bör framgå av lagen. Regeringen anser till skillnad från Konkurrensverket, att det inte finns skäl att ytterligare utvidga skyldigheten att lämna uppgifter. Det bedöms inte nödvändigt att ge myndigheten rätt att förena sina förelägganden med vite. Regeringen anser vidare att det inte är nödvändigt att i lagen ge myndigheten rätt att besluta att en återkallelse ska gälla omedelbart, eftersom en sådan möjlighet numera följer av 35 § förvaltningslagen (2017:900).

Registermyndigheten bör ha möjlighet att som en yttersta åtgärd återkalla registreringen för en annonsdatabas, om den som driver annonsdatabasen inte längre är lämplig att utöva verksamheten eller om någon annan av förutsättningarna för registrering inte längre är uppfylld. Återkallelse bör också ske om registeravgiften inte betalas eller om det kan konstateras att det finns allvarliga brister av systematisk karaktär i fullgörandet av de löpande skyldigheterna i fråga om annonsering och statistik. En återkallelse bör även kunna ske på begäran av den som driver annonsdatabasen.

Det bör i sammanhanget framhållas att annonser som redan har skickats till en registrerad annonsdatabas, och som publicerats före en återkallelse, får anses uppfylla kraven på annonsering, även om registreringen sedan återkallas. Några nya annonser får dock inte publiceras efter att registreringen återkallats.

7 En samlad upphandlingsstatistik

7.1 En ny statistikdatabas

Regeringens förslag: En myndighet ska ha huvudansvaret för statistiken på upphandlingsområdet (statistikmyndigheten) och föra en nationell databas för statistik på upphandlingsområdet (statistikdatabasen).

Statistiken på upphandlingsområdet ska vara allmänt tillgänglig samt objektiv, relevant, noggrann och jämförbar.

Statistikdatabasen ska innehålla uppgifter från och om annonser om upphandling. Den får även innehålla andra uppgifter om upphandling som behövs för att ta fram statistik.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om vilka uppgifter som får begäras in för statistikändamål från den som driver en registrerad annonsdatabas, om innehållet i statistikdatabasen och om driften av statistikdatabasen, t.ex. om formerna för hur uppgifter lämnas och matas in.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Majoriteten av remissinstanserna, däribland *Konkurrensverket*, *Upphandlingsmyndigheten*, *Luleå kommun*, *SKL* och *SOI*, tillstyrker förslaget om en nationell statistikdatabas. Några remissinstanser, bl.a. *Arbetsförmedlingen*, *Almega* och *Svenskt Näringsliv*, framför synpunkter om vad statistikdatabasen ska innehålla, t.ex. uppgifter om det verkliga värdet av de offentliga inköpen. SKL framhåller vikten av att principerna för den officiella statistiken tillämpas även för den statistik som det nu är fråga om och avstyrker därför förslaget om att ytterligare uppgifter ska tillhandahållas av upphandlande myndigheter och enheter. Arbetsförmedlingen och Almega anser att det bör övervägas huruvida även uppgifter om direktupphandlingar bör ingå i statistiken för att det ska vara möjligt att få en allomfattande bild av den offentliga upphandlingen i Sverige. *Statistiska centralbyrån (SCB)* är kritisk till användningen av

begreppet statistikmyndighet eftersom myndigheten anser att det finns en risk för sammanblandning med begreppet statistikansvarig myndighet.

Skälen för regeringens förslag

En nationell statistikdatabas

De uppgifter från och om annonser om upphandling som den som driver en registrerad annonsdatabas bör samlas i en nationell statistikdatabas. En myndighet bör ha huvudansvaret för databasen (se vidare avsnitt 8.1). Begreppet statistikmyndighet får anses utgöra en allmän benämning på en myndighet som utvecklar, framställer och sprider statistik. Regeringen bedömer, till skillnad från *SCB*, att den myndighet som ansvarar för statistik i detta sammanhang bör benämnas statistikmyndigheten.

Regeringen delar *SKL:s* uppfattning att det är av stor vikt att säkerställa att arbetsbördan för uppgiftslämnarna blir rimlig. Detta bör emellertid inte per automatik utgöra hinder mot att låta statistikdatabasen innehålla andra uppgifter om upphandling än de som hämtas från annonsdatabaserna, om de bedöms som viktiga för framtagandet av statistik. Som exempel på sådana uppgifter kan nämnas information om överprövningar från Domstolsverket. Sådana uppgifter torde, i många fall på frivillig basis, kunna samlas in i samråd med enskilda upphandlande myndigheter och enheter eller andra utan att det får någon märkbar effekt på upphandlarkollektivet.

Regeringen delar *Svenskt Näringslivs* och *Företagarnas* bedömning att det vore önskvärt att fånga upp fler värden till grund för statistikinsamlingen och att inköpsvärdena kan komma att behöva utvecklas i framtiden. Regeringen har därför gett Upphandlingsmyndigheten i uppdrag att genomföra en förstudie tillsammans med ett antal upphandlande myndigheter och enheter för att utreda vilka uppgifter om inköpsvärden som är möjliga och lämpliga att samla in (Fi2018/01786/OU). Av rapporten framgår att Upphandlingsmyndigheten anser att det är lämpligt att skyldigheten att lämna vissa uppgifter om inköpsvärden inledningsvis begränsas till uppgifter som är allmänt tillgängliga hos upphandlande myndigheter, men att denna skyldighet, vid en senare tidpunkt, bör utvidgas till att omfatta ytterligare uppgifter som möter behovet av nationell statistik.

En utgångspunkt för arbetet med att skapa bättre statistik på upphandlingsområdet är att insamlingen bör bygga på information som redan finns registrerad i elektroniska system. Eftersom direktupphandlingar inte annonseras i någon allmänt tillgänglig databas är det inte möjligt att samla in statistik om dessa med hjälp av uppgifter från och om annonser. Regeringen anser därför att information om direktupphandlingar för närvarande inte bör ingå i statistiken.

Det löpande arbetet med att driva och utveckla statistikdatabasen förutsätter ett nära samarbete mellan statistikmyndigheten och registermyndigheten. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer bör få meddela föreskrifter om innehållet i statistikdatabasen, vilka uppgifter som för statistikändamål får begäras från den som driver en registrerad annonsdatabas och om driften av statistikdatabasen, t.ex. om formerna för att lämna och mata in uppgifter.

Bör statistiken om upphandling ingå i den officiella statistiken?

Den statistik om offentlig upphandling som Konkurrensverket och Upphandlingsmyndigheten hittills publicerat definieras, ägs och kvalitets-säkras inte av myndigheterna. Till följd av detta är statistiken för närvarande inte tillräckligt tillförlitlig för att ingå i den officiella statistiken. Om statistikmyndigheten får till uppgift att definiera och säkerställa uppgifternas kvalitet kan det emellertid på sikt finnas förutsättningar för detta.

Kraven på upphandlingsstatistik

Trots att statistik om offentlig upphandling inte för närvarande bör ingå i den officiella statistiken bör vissa kvalitetskrav naturligtvis ändå gälla för den. De krav för den officiella statistiken som anges i 3 a § lagen (2001:99) om den officiella statistiken kan tjäna som utgångspunkt. De mest centrala av dessa krav bör gälla även för statistiken på upphandlingsområdet. Mot denna bakgrund föreslår regeringen att krav införs om att statistiken på upphandlingsområdet ska vara allmänt tillgänglig samt objektiv, relevant, noggrann och jämförbar.

7.2 En ny lag om upphandlingsstatistik

Regeringens förslag: De grundläggande bestämmelserna om nationell upphandlingsstatistik och om registrering av annonsdatabaser ska tas in i en ny lag om upphandlingsstatistik.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans yttrar sig särskilt om förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen anser att de grundläggande bestämmelserna om nationell upphandlingsstatistik och om registrering av annonsdatabaser bör tas in i en ny lag om upphandlingsstatistik. Den nationella statistiken bör ge en heltäckande bild av inköp. Den föreslagna nya lagen bör därför inte utesluta att uppgifter om inköp som inte är upphandlingspliktiga eller som sker med stöd av någon annan lagstiftning tillförs databasen. Mer detaljerade föreskrifter om vad som ska gälla för statistikdatabasen och för registrerade annonsdatabaser i fråga om bl.a. funktioner och teknisk prestanda ska få meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer (se avsnitt 5.2, 6.2, 6.3 och 7.1).

7.3 Överklagande

Regeringens förslag: Beslut enligt den föreslagna lagen om upphandlingsstatistik ska kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd ska krävas vid överklagande till kammarrätten.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans yttrar sig särskilt om förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Beslut i fråga om registrering av en annonsdatabas och om att återkalla en registrering bör kunna överklagas av den som beslutet angår. Det går inte att utesluta att det även kan förekomma andra beslut enligt lagen som t.ex. fattas inom ramen för Konkurrensverkets tillsynsarbete som bör kunna överklagas. Möjligheten att överklaga bör därför avse samtliga beslut enligt den föreslagna lagen om upphandlingsstatistik. De aktuella besluten är av sådan karaktär att målen bör handläggas i allmän förvaltningsdomstol. Målen bör, i likhet med vad som i övrigt gäller på upphandlingsområdet, omfattas av prövningstillstånd vid överklagande till kammarrätten.

8 Behandling av personuppgifter och sekretess

8.1 Sekretess

<p>Regeringens bedömning: Det behövs inte någon särskild reglering om sekretess när den aktuella statistiken tas fram.</p>

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: De remissinstanser som yttrar sig i frågan, *Datainspektionen* och *Upphandlingsmyndigheten*, efterfrågar en djupare analys av behovet av sekretessbestämmelser.

Skälen för regeringens bedömning: Det stora flertalet av de uppgifter som ska samlas in med stöd av den föreslagna regleringen kommer inte att vara av känsligt slag. Något behov av sekretess efter det att anbudssekretessen enligt 19 kap. 3 § andra stycket offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL, upphör för en upphandling torde sällan finnas. Uppgifter som avser enskilda personliga eller ekonomiska intressen kommer dock att omfattas av sekretess enligt den s.k. statistiksekretessen i 24 kap. 8 § OSL.

Av 24 kap. 8 § OSL framgår att sekretess gäller i sådan särskild verksamhet hos en myndighet som avser framställning av statistik för uppgift som avser en enskilda personliga eller ekonomiska förhållanden och som kan hänföras till den enskilde. Med särskild verksamhet avses verksamhet som är skild från annan verksamhet hos myndigheten. Utmärkande är att verksamheten är organiserad som en egen enhet eller liknande (prop. 1979/80:2 del A s. 263).

Upphandlingsmyndigheten, som föreslås vara statistikmyndighet, ger för närvarande stöd till myndigheter genom att utveckla och förmedla kunskap, verktyg och metoder för offentlig upphandling. Myndigheten föreslås nu få huvudansvaret för statistiken på upphandlingsområdet, bl.a. genom att föra en nationell databas för statistik på upphandlingsområdet. Framställningen av statistik kommer att vara allmänt utredande, utan koppling till något särskilt ärende. Upphandlingsmyndigheten får antas organisera arbetet med detta på sådant sätt att verksamheten hålls skild från myndighetens övriga verksamhet på sätt som avses i 24 kap. 8 § OSL.

Därmed kommer framställningen av statistik utgöra en sådan särskild verksamhet som avses i 24 kap. 8 § OSL.

Med enskild avses både fysiska och juridiska personer. Skyddet gäller uppgifter som innehåller identitetsbeteckningar som namn och personnummer på en enskild, men gäller även uppgifter som över huvud taget kan hänföras till en viss enskild. Sekretessen är absolut. Det finns undantag från den absoluta sekretessen som ska möjliggöra utlämnande för vissa särskilda syften. I sådana fall gäller sekretessen, men i stället med tillämpning av ett omvänt skaderekvisit. Undantagen avser utlämnande för forskningsändamål, statistikändamål, utlämnande av indirekta personuppgifter och utlämnande från dödsorsaksregistret till nationella eller regionala kvalitetsregister. Det bedöms inte finnas behov av någon ytterligare sekretessreglering utöver bestämmelserna i 24 kap. 8 § OSL.

Hos register- och tillsynsmyndigheten kommer vissa uppgifter om de registrerade annonsdatabaserna och dess företrädare att finnas. Då syftet med registreringen av annonsdatabaserna bl.a. är att synliggöra vilka databaser som offentliga upphandlingar annonseras i, är utgångspunkten att uppgifterna ska vara offentliga. Detsamma gäller uppgifter om de funktioner som en annonsdatabas ska ha, såsom teknisk prestanda etc. De uppgifter om företrädarna för annonsdatabaserna som behövs för registrering, såsom namn, organisationsnummer och adress, bör inte heller vara sådana att de behöver skyddas. Det skulle dock hos myndigheten kunna förekomma uppgifter som kan utgöra affärshemligheter för företagen, framför allt i samband med myndighetens tillsyn. Vid Konkurrensverkets tillsyn finns i 30 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) bestämmelser som i viss utsträckning skyddar uppgift om en enskilds affärs- eller driftförhållanden, uppfinningar eller forskningsresultat. Denna reglering bör vara tillräcklig även för den föreslagna tillsynen. Regeringen bedömer därför att någon särskild sekretessreglering inte är nödvändig för verksamheten hos registermyndigheten.

8.2 EU:s dataskyddsförordning och dataskyddslagen

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), nedan kallad EU:s dataskyddsförordning, är i alla delar bindande och direkt tillämplig i samtliga EU:s medlemsländer och ska tillämpas fr.o.m. den 25 maj 2018. Förordningen, som utgör den generella regleringen av personuppgiftsbehandling inom EU, tillåter och förutsätter ibland att medlemsstaterna kompletterar förordningen med nationell lagstiftning.

Dataskyddsförordningen kompletteras i Sverige av bl.a. lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning (dataskyddslagen) och förordningen (2018:219) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning. Dessa författningar är av generell karaktär och reglerar bl.a. frågor om rättslig grund för behandling

av personuppgifter, känsliga personuppgifter, tillsynsmyndighetens handläggning och beslut samt skadestånd och överklagande. Dataskyddslagen är subsidiär i förhållande till annan lag eller förordning, vilket möjliggör avvikande bestämmelser i registerförfattningar.

EU:s dataskyddsförordning är tillämplig på sådan behandling av personuppgifter som helt eller delvis sker på automatisk väg och på annan än automatisk behandling av personuppgifter som ingår i eller kommer att ingå i ett register (artikel 2.1). Med personuppgifter avses enligt artikel 4 i förordningen varje upplysning som avser en identifierad eller identifierbar fysisk person. En identifierbar fysisk person är en person som direkt eller indirekt kan identifieras särskilt med hänvisning till en s.k. identifierare, t.ex. ett namn, ett identifikationsnummer, en lokaliseringssuppgift, online identifikatorer eller en eller flera faktorer som är specifika för den fysiska personens fysiska, fysiologiska, genetiska, psykiska, ekonomiska, kulturella eller sociala identitet.

Med behandling avses enligt artikel 4.2 en åtgärd eller kombination av åtgärder avseende personuppgifter eller uppsättningar av personuppgifter, oberoende av om de utförs automatiserat eller ej, såsom insamling, registrering, organisering, strukturering, lagring bearbetning eller ändring, framtagning, läsning, användning, utlämning genom överföring, spridning eller tillhandahållande på annat sätt, justering eller sammanförande, begränsning, radering eller förstöring.

Personuppgiftsansvarig är enligt artikel 4.7 en fysisk eller juridisk person, offentlig myndighet, institution eller annat organ som ensamt eller tillsammans med andra bestämmer ändamålen och medlen för behandlingen av personuppgifter.

För att behandling av personuppgifter ska vara laglig krävs att åtminstone ett av villkoren i artikel 6.1 a–f är uppfyllda.

I normalfallet torde svenska myndigheters uppdrag i första hand utgöra en rättslig grund för behandling av personuppgifter med stöd av artikel 6.1 e EU:s dataskyddsförordning, dvs. på grundval av att uppdraget avser en uppgift av allmänt intresse (prop. 2017/18:105 s. 53 f.). Den grund för behandlingen som avses i artikel 6.1 c och e ska enligt artikel 6.3 fastställas i enlighet med unionsrätten eller en medlemsstats nationella rätt som den personuppgiftsansvarige omfattas av. Syftet med behandlingen ska fastställas i den rättsliga grunden eller, i fråga om behandling enligt artikel 6.1 e, vara nödvändig för att utgöra en uppgift av allmänt intresse eller som ett led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning. Unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt ska uppfylla ett mål av allmänt intresse och vara proportionell mot det legitima mål som eftersträvas.

Utöver det grundläggande kravet på att all behandling måste vara laglig, i betydelsen att någon av de rättsliga grunder som anges i artikel 6.1 ska vara tillämplig, omgärdas varje behandling av personuppgifter också av andra krav. Principerna för behandling av personuppgifter, dvs. vilka allmänna krav som gäller för all personuppgiftsbehandling, anges i artikel 5.1. Bland annat uppställs krav på att uppgifter ska behandlas på ett lagligt, korrekt och öppet sätt i förhållande till den registrerade.

8.3 Personuppgiftsbehandling när upphandlingsstatistik tas fram

Regeringens bedömning: Den rättsliga grunden för behandling av personuppgifter när upphandlingsstatistik tas fram kommer att finnas i lagen om upphandlingsstatistik. EU:s dataskyddsförordning, dataskyddslagen och förordningen med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning utgör tillräcklig reglering för den personuppgiftsbehandling som kan komma att ske vid registermyndigheten och statistikmyndigheten. Sammantaget bedöms det inte behövas någon ytterligare reglering av behandlingen av personuppgifter i de aktuella myndigheterna.

Promemorians förslag överensstämmer inte med regeringens bedömning. I promemorian föreslås att en särskild reglering införs som uttryckligen anger att register- och statistikmyndigheten får behandla personuppgifter.

Remissinstanserna: Endast *Datainspektionen* och *Upphandlingsmyndigheten* yttrar sig särskilt över förslaget. Datainspektionen avstyrker förslaget. Myndigheten efterfrågar dels en djupare analys av vilka uppgifter som ska behandlas, inklusive en bedömning av om det finns behov av ytterligare reglering eller begränsning av vilka uppgifter som får behandlas, dels ett tydligt utpekande av den rättsliga grunden för behandlingen. Dessutom behövs det enligt myndigheten en analys som visar att lagstiftningen är proportionell i förhållande till det legitima mål som eftersträvas. Även Upphandlingsmyndigheten framhåller den senare frågan och påtalar att sammanställda uppgifter kan utgöra känsliga personuppgifter.

Skälen för regeringens bedömning: Både statistikmyndigheten och den myndighet som ansvarar för registrering och tillsyn kommer med anledning av förslagen att föra register. I den mån registren kommer att innehålla personuppgifter måste bl.a. regleringen i EU:s dataskyddsförordning, dataskyddslagen och förordningen med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning beaktas.

För Upphandlingsmyndigheten, som kommer att vara statistikmyndighet, innebär förslagen att myndigheten i sin statistikdatabas ska behandla uppgifter som behövs för framställning av statistik. Uppgifterna bedöms i normalfallet inte innehålla några personuppgifter. En leverantör kan dock vara en fysisk person och det kan därför föras över personuppgifter, t.ex. namn, från annonsdatabaserna till Upphandlingsmyndigheten. I vilken utsträckning detta kommer att ske är dock en uppgift för myndigheten att bestämma, eftersom den kommer att besluta om vilka uppgifter som ska begäras in och vilka uppgifter som statistikdatabasen ska innehålla. Det krävs dock att myndigheten bedömer att uppgifterna är nödvändiga för framställning av statistik.

För Konkurrensverket, som kommer att vara registermyndighet, kommer registerhållningen över annonsdatabaserna innebära att personuppgifter behandlas. Behandlingen kan dock begränsas till uppgifter om vilka som är företrädare för annonsdatabaserna. Sådana uppgifter är normalt sett allmänna och offentliga i bolagsregister. Endast ett mycket

begränsat antal personer bedöms vidare komma att arbeta med registret. Mot denna bakgrund bedöms integritetsriskerna vara mycket små.

Trots att personuppgifter kommer att behandlas i väldigt liten omfattning hos de båda myndigheterna är det, som *Datainspektionen* och *Upphandlingsmyndigheten* påtalar, viktigt att det finns ett rättsligt stöd för behandlingen. I enlighet med vad som anförts i avsnitt 6.1 torde i normalfallet myndigheternas uppdrag i första hand utgöra en rättslig grund för behandling av personuppgifter med stöd av artikel 6.1 e i EU:s dataskyddsförordning, dvs. på grundval av att uppdraget avser en uppgift av allmänt intresse. När det gäller den personuppgiftsbehandling som kan komma att ske hos statistikmyndigheten och registreringsmyndigheten kommer den rättsliga grunden för behandlingen ytterst att finnas i lagen om upphandlingsstatistik. Uppgifterna kan förutom namn och adresser avse personnummer. Något behov av att behandla känsliga personuppgifter bedöms inte finnas i någon av myndigheternas verksamheter. EU:s dataskyddsförordning, dataskyddslagen, lagen om upphandlingsstatistik och förordningen med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning bedöms sammanfattningsvis utgöra en tillräcklig reglering för den personuppgiftsbehandling som kan komma att ske vid Upphandlingsmyndigheten och Konkurrensverket. Enligt regeringen finns det därför inte behov av någon ytterligare reglering av behandlingen av personuppgifter vid de aktuella myndigheterna.

9 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringens förslag: Den nya lagen ska träda i kraft den 1 juli 2020. Ändringarna i lagarna på upphandlingsområdet ska träda i kraft den 1 januari 2021.

Regeringens bedömning: Några övergångsbestämmelser behövs inte.

Promemorians förslag överensstämmer inte med regeringens förslag och bedömning. I promemorian föreslås att samtliga författningar ska träda i kraft den 1 januari 2019. I promemorian redovisas inte någon bedömning avseende behovet av övergångsbestämmelser.

Remissinstanserna: De remissinstanser som yttrar sig särskilt i frågan avstyrker tidpunkten för ikraftträdandet. *Konkurrensverket* föreslår ett ikraftträdande i två steg, där skyldigheten att annonsera i en godkänd databas senareläggs i förhållande till övriga delar. Även *Upphandlingsmyndigheten* och *Visma* anser att tidsplanen måste ses över. *SOI* rekommenderar att regeringen avvaktar resultatet av utredningen Flexiblare och enklare regler för upphandlingar under EU:s tröskelvärden samt vissa överprövningsfrågor (dir. 2017:69) innan något förslag till en ny lag om upphandlingsstatistik lämnas.

Kommerskollegium bedömer att innehållet i den föreslagna lagen om upphandlingsstatistik omfattas av anmälningsplikten enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster (anmälningsdirektivet).

Skälen för regeringens förslag och bedömning: Regeringen anser att det är angeläget att samtliga berörda parter har en reell möjlighet att anpassa sig till annonseringsskyldigheten. Regeringen bedömer därför, i likhet med *Konkurrensverket*, att ikraftträdandet bör ske i två steg. Som *Kommerskollegium* påpekar bör förslaget vara anmälningspliktigt enligt anmälningsdirektivet. Med hänsyn till lagstiftningsprocessen, samt myndigheternas och övriga intressenters behov av förberedelse, bör den nya lagen som ett första steg träda ikraft den 1 juli 2020. Därefter bör ändringarna i de gällande lagarna på upphandlingsområdet träda ikraft den 1 januari 2021. Därmed minskas risken för att upphandlande myndigheter och enheter ställs inför en situation då de är skyldiga att annonsera i godkända annonsdatabaser, men det ännu inte finns några annonsdatabaser med tillstånd som de kan annonsera i.

Annonseringsskyldigheten kommer att innebära störst skillnad för små upphandlande myndigheter och enheter som för närvarande inte annonserar i annonsdatabaser. För att underlätta för dessa bör information om ändringen delges dem i god tid före ikraftträdandet. Även registreringen av annonsdatabaser bör påbörjas i god tid före ikraftträdandet.

Efter ikraftträdandet av den nya lagen kan registreringen av annonsdatabaserna inledas. Efter ikraftträdandet av ändringarna i upphandlingslagarna ska all annonsering ske med iakttagande av lagens bestämmelser, således även annonsering i upphandlingar som har påbörjats före ikraftträdandet. Det finns därför inte något behov av särskilda övergångsbestämmelser.

Vid ikraftträdandet av den nya lagen bedöms det inte finnas några pågående upphandlingar enligt den tidigare gällande lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster. Om det skulle finnas upphandlingar av detta slag är de så få till antalet att det inte har någon större betydelse att de inte omfattas av de föreslagna reglerna. Det bedöms därför inte finnas behov av några särskilda övergångsbestämmelser för upphandlingar av detta slag.

11 Konsekvenser

11.1 Statlig styrning och tillsyn

Regeringens bedömning: För staten som helhet möjliggör förslagen bättre beslutsunderlag samt ökade möjligheter till styrning och uppföljning.

För Upphandlingsmyndigheten och Konkurrensverket kan bättre statistik leda till bättre beslutsunderlag och allokering av resurser för stöd och tillsyn.

Vissa merkostnader kan uppstå för Upphandlingsmyndighetens arbete med främst statistikdatabasen samt för Konkurrensverkets uppstartsarbete samt och löpande arbete med registrering av och tillsyn över annonsdatabaser. De senare kostnaderna kommer Konkurrensverket att kunna finansiera med avgiftsintäkter. I övrigt bedöms myndigheternas merkostnader kunna rymmas inom befintliga ramar.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Majoriteten av remissinstanserna yttrar sig inte särskilt i frågan. *Konkurrensverket* bedömer att den föreslagna årliga avgiften sannolikt inte fullt ut kommer att finansiera myndighetens kostnader och att den nya verksamheten kommer medföra behov av minst ytterligare en årsarbetskraft. *Upphandlingsmyndigheten* uppskattar det framtida resursbehovet för statistikmyndigheten till minst två årsarbetskrafter. Därutöver tillkommer en engångskostnad för framtagandet av den nationella statistikdatabasen och en löpande kostnad för driften av databasen.

Skälen för regeringens bedömning

Förslaget att utöka innehållet i annonser om offentliga upphandlingar

Att utöka innehållet i annonserna om upphandlingar innebär förbättrade möjligheter till strategisk styrning och uppföljning för regeringen.

Sverige kommer genom de aktuella förslagen bättre kunna uppfylla sina skyldigheter gentemot EU enligt upphandlingsdirektiven. Det blir bl.a. enklare att uppfylla kraven i artikel 84 i LOU-direktivet och artikel 100 i LUF-direktivet om att tillhandahålla individuella rapporter om förfaranden för tilldelning av kontrakt genom att de uppgifter som ska ingå i rapporterna samlas in av statistikmyndigheten i samband med efterannonseringen. Europeiska kommissionen har vidare i sin landrapport för Sverige under flera år påtalat brister i efterannonseringen i Sverige. Genom förslagen skulle kvaliteten på annonsuppgifterna i TED kunna säkerställas. Kravet att Sverige vart tredje år ska lämna en statistikrapport till kommissionen med det totala uppskattade värdet på offentliga upphandlingar skulle genom den föreslagna regleringen kunna uppfyllas på ett tillförlitligare sätt. Vidare tillgodoses behovet av att få fram uppgifter till de övervakningsrapporter som Sverige ska skicka till kommissionen.

För Upphandlingsmyndigheten och Konkurrensverket kommer uppgifterna som samlas in leda till bättre statistik om offentlig upphandling. Detta kan i sin tur leda till bl.a. mer välgrundade beslut samt bättre

allokering av resurser för stöd och tillsyn. Även andra statliga myndigheter, som t.ex. Kammarkollegiet, ESV och Riksrevisionen, kan ha nytta av bättre statistik om offentlig upphandling.

Kostnader för inrättandet och driften av statistikdatabasen

Konkurrensverkets och Upphandlingsmyndighetens sammantagna inköpskostnad för statistiken om offentlig upphandling uppgick 2018 till ca 800 000 kr. Utöver detta tillkom kostnader om ca en årsarbetskraft för bearbetning och presentation av statistiken. Kostnaden för framtagande av statistiken väntas inte minska om myndigheterna får ett ökat ansvar för insamling och förvaltning av samt tillsyn över statistiken.

Som exempel på nya kostnader som uppstår till följd av förslagen kan nämnas kostnader för driften av statistikdatabasen som förläggs till Upphandlingsmyndigheten. Utöver detta innebär själva framtagandet av databasen en engångskostnad. Investeringskostnaden för myndighetens arbete med att upprätta den nationella statistikdatabasen kan uppskattas till ca 6,5–7 miljoner kr. Upphandlingsmyndigheten får också ansvar för att ge stöd till användarna av statistikdatabasen, t.ex. genom vägledningar, föreläsningar, nyhetsbrev, information på webbplatsen eller via telefon.

De ovan nämnda kostnaderna, liksom de löpande kostnader som förslaget innebär, bedöms kunna hanteras inom befintliga anslagsramar.

Konkurrensverket ansvarar redan för tillsynen över den offentliga upphandlingen och upphandlingslagstiftningen. En engångskostnad kommer att uppstå för upprättandet av ett register över annonsdatabaserna. Konkurrensverket har uppskattat att uppstartskostnaderna sammantaget kan uppgå till 2 miljoner kr. Myndigheten får sedan löpande kostnader för att förvalta registret och för att registrera, utöva tillsyn och i förekommande fall återkalla registreringar av annonsdatabaser. Den senare delen av verksamheten ska vara avgiftsfinansierad. Eftersom endast ett mindre antal aktörer bör vara aktuella för registrering bedöms denna verksamhet bli av mindre omfattning. Kostnaderna för ansökningsförfarandet bör kunna täckas av den föreslagna ansökningsavgiften. Det är inte osannolikt att det, utöver de leverantörer som idag verkar på marknaden, kan tillkomma ytterligare annonsdatabaser på marknaden när den föreslagna regleringen träder i kraft. Kostnaderna för löpande registerhållning och tillsyn över databaserna kan bedömas motsvara kostnaderna för en kvarts årsarbetskraft, ca 225 000 kr. Regeringen bedömer, till skillnad från *Konkurrensverket*, att denna kostnad kommer att kunna täckas av den föreslagna registeravgiften. Om det blir ett färre antal aktörer som ansöker om registrering minskar arbetet och därmed även kostnaderna för registerhållningen. Förslagen innebär samtidigt att de upphandlande myndigheternas och enheternas efterlevnad av annonseringsbestämmelserna kommer att öka till följd av att utformningen av annonsdatabaserna kommer att säkerställa att annonserna innehåller de uppgifter som krävs. Detta bedöms minska behovet av Konkurrensverkets tillsyn, även om huvudfokus för tillsynen är otillåtna direktupphandlingar. Konkurrensverket bedöms inte behöva bedriva en alltför omfattande tillsyn. Myndighetens totala kostnader med anledning av förslagen beräknas därför inte öka mätbart.

Överklagande av beslut enligt lagen om upphandlingsstatistik torde inte bli vanligt förekommande. Antalet registrerade annonsdatabaser kommer att vara få och beslut som går dem emot torde bli sällsynta. Några beräkningsbara kostnader för domstolarna bedöms därför inte uppkomma.

11.2 Upphandlande myndigheter och enheter

Regeringens bedömning: Förslagen förbättrar förutsättningarna för upphandlande myndigheter och enheter att lämna fullständiga och korrekta uppgifter i sina annonser. Förslagen skapar vidare bättre beslutsunderlag för och ökar möjligheterna att följa upp upphandlingarna. Den administrativa bördan för upphandlande myndigheter och enheter bedöms dock inledningsvis kunna öka.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Endast några få remissinstanser yttrar sig särskilt i frågan. *ESV* noterar att det i promemorian inte anges hur de kostnader som förslagen innebär för upphandlande myndigheter och enheter ska finansieras. *SKL* erinrar om att den kommunala finansieringsprincipen ska tillämpas om ökade krav ställs på kommuner och landsting. Organisationen framhåller vidare att även om upphandlande myndigheter och enheter vill ha tillgång till olika uppgifter för att följa upp sin egen inköpsverksamhet måste statistikinsamlingen när det gäller kommuner och landsting ske med beaktande av det kommunala självstyret. *Upphandlingsmyndigheten* anser att den tillkommande skyldigheten att lämna uppgifter för upphandlande myndigheter, enheter och leverantörer bör vara begränsad. Dessutom bör flera av förslagen som avser ett utökat uppgiftslämnande kunna utformas på ett sådant sätt att de orsakar så lite administrativt merarbete som möjligt, t.ex. genom enklare kryssrutor. *Växjö kommun* menar att finansieringen av registrering och kontroll av annonsdatabaser troligen i praktiken kommer leda till att avgifterna indirekt belastar upphandlande myndigheter och enheter. Eftersom framtagandet av statistiken i huvudsak ligger i statens intresse borde kostnaderna enligt kommunen belasta staten.

Skälen för regeringens bedömning

Annonser om upphandlingar ska innehålla fler uppgifter och utökad skyldighet att efterannonsera

Ungefär 4 000 organisationer omfattas av upphandlingslagstiftningen och totalt annonseras ca 18 000 upphandlingar varje år. Små organisationer kan dock ofta klara sina anskaffningar genom t.ex. direktupphandlingar, gemensamma ramavtal eller samordnade upphandlingar. På grund av det stora antalet annonserade upphandlingar, och det betydande antalet organisationer som berörs, kan även små förändringar i regelverken få en stor sammantagen effekt.

Förslagen tydliggör hur annonsering ska ske. Även ansvarsfördelningen mellan å ena sidan den upphandlande myndigheten eller enheten och å andra sidan annonsdatabasföretagen tydliggörs. Genom att de uppgifter som myndigheter och regeringen efterfrågar samlas in genom annonser

minskar också behovet av enkätundersökningar riktade mot upphandlande myndigheter och enheter.

På nationell nivå innebär en bättre statistik förbättrade möjligheter till nationell styrning och uppföljning av den offentliga upphandlingen. För upphandlande myndigheter och enheter kan detta på längre sikt leda till effektivare inköp, bättre stöd och ökade möjligheter till samordning. Detta kan möjliggöra besparingar och effektiviseringar.

Även om de insamlade uppgifterna från upphandlande myndigheters och enheters perspektiv är väldigt övergripande, kan det förhållandet att uppgifterna blir mer tillgängliga och fullständiga göra det intressant för upphandlande myndigheter och enheter att jämföra sina genomförda upphandlingar. Den statistik som tas fram kan av upphandlande myndigheter och enheter användas som beslutsunderlag samt för uppföljning och planering av upphandlingar. Möjligheterna att göra jämförelser inom och mellan myndigheter och enheter förbättras, både inför, under och efter upphandlingar.

För de upphandlande myndigheterna och enheterna kan dock förslagen innebära en ökad administrativ börda. Bördan kan öka dels genom att fler uppgifter ska anges i annonserna, dels genom den utökade skyldigheten att efterannonsera upphandlingar. Det är emellertid endast ett fåtal krav på annonsuppgifter som kan sägas vara helt nya. En stor del av de uppgifter som ska anges i annonserna är redan obligatoriska att ange i sådana annonser för upphandlingar som ska annonseras i TED. Den föreslagna skyldigheten att efterannonsera även sådana upphandlingar som inte ska annonseras i TED innebär tillkommande administration. Till stor del är emellertid de uppgifter som enligt förslaget ska ingå i efterannonserna obligatoriska att ange i antingen kontraktet, tilldelningsbeslutet, en individuell rapport eller i något annat upphandlingsdokument. Det rör sig således om uppgifter som redan finns tillgängliga. Den tillkommande bördan är därför, som *Upphandlingsmyndigheten* påpekar, begränsad.

Den ökade arbetsbördan kommer att minska med tiden, i takt med att upphandlande myndigheter och enheter bygger upp sin kompetens. Upphandlingsmyndigheten bör dessutom kunna bidra med stöd, särskilt beträffande sådana uppgifter där störst brister finns.

De upphandlande myndigheter och enheter som regelmässigt brister i sin annonsering eller rapportering kan givetvis få en betydligt ökad arbetsbörda. Detsamma gäller för de myndigheter eller enheter som överlåter åt annonsdatabasföretagen att ange vissa uppgifter.

Annonsering ska ske i registrerade annonsdatabaser

Kravet på att annonsering ska ske i registrerade annonsdatabaser innebär störst skillnad för små upphandlande myndigheter och enheter som för närvarande inte annonserar i annonsdatabaser. Dessa saknar sannolikt resurser för att själva bli registrerade annonsdatabaser och måste således anlita ett annonsdatabasföretag. Det kan innebära ökade kostnader, främst för anskaffning av upphandlingssystem, utbildning av personal och framtagande av nya rutiner.

Den kommunala självstyrelsen

Kommuner och landsting berörs av förslagen i egenskap av upphandlande myndigheter och enheter. Kommuner och landsting samt kommunala bolag står för en mycket stor andel av de annonserade upphandlingarna.

Förslaget om en utökad skyldighet att efterannonsera upphandlingar innebär en viss inskränkning i den kommunala självstyrelsen. Som framgått ovan finns de uppgifter som ska publiceras i efterannonseren ofta redan tillgängliga. Förslaget innebär därmed endast en mindre utökad administrativ börda. En inte obetydlig del av upphandlingarna torde också avse sådana sociala tjänster och andra särskilda tjänster för vilka efterannonsering föreslås kunna ske kvartalsvis.

Även förslaget att upphandlande myndigheter och enheter ska vara skyldiga att vid all annonsering använda sig av en registrerad annonsdatabas kan sägas utgöra ett visst ingrepp i den kommunala självstyrelsen.

Förslagen innebär således en viss inskränkning i den kommunala självstyrelsen. Enligt 14 kap. 3 § regeringsformen bör en inskränkning i den kommunala självstyrelsen inte gå utöver vad som är nödvändigt med hänsyn till de ändamål som har föranlett den. Det kan inledningsvis konstateras att det inte är fråga om inskränkningar som i hög grad påverkar hur kommuner och landsting ska bedriva sina verksamheter. Förslagen innebär, som konstaterats ovan, en mindre utökad administrativ börda och en skyldighet att annonsera alla upphandlingar. De grundläggande skyldigheterna för upphandlande myndigheter och enheter att annonsera sina upphandlingar och att göra det i en allmänt tillgänglig databas, är dock inte nya. Den kommunala upphandlande myndighet eller enhet som även fortsatt vill annonsera sina upphandlingar på egen hand kommer vidare att ha möjlighet att själv registrera sin annonsdatabas. Den inskränkning som regleringen innebär ska vägas mot intresset av att införa den. En förbättrad statistik på upphandlingsområdet kan bl.a. förbättra möjligheterna till en strategisk styrning, uppföljning och utvärdering på upphandlingsområdet. Tillförlitliga statistikuppgifter behövs även för att beräkna den totala inköpsvolymen samt för att Sverige bättre ska kunna uppfylla sina skyldigheter gentemot EU enligt upphandlingsdirektiven. Den samlade kunskapen om de offentliga inköp som genomförs i Sverige behöver öka genom en förbättrad nationell upphandlingsstatistik och regeringen bedömer inte att det finns andra alternativ som är mindre ingripande för kommuner och landsting. Regeringen anser därför sammanfattningsvis att inskränkningen i den kommunala självstyrelsen som förslagen medför är proportionerlig.

Som framgått står kommuner och landsting för en klar majoritet av de annonserade upphandlingarna. Det innebär också att de fördelar med ökade kunskaper som statistiken innebär i hög grad kommer kommuner och landsting till del. Regeringen instämmer därför inte i *Växjö kommuns* bedömning att framtagandet av upphandlingsstatistik i huvudsak skulle ligga i statens intresse.

Kostnader för hantering av annonseringskraven

De upphandlande myndigheter eller enheter som saknar upphandlingssystem måste anskaffa ett sådant eller registrera sig som en annonsdatabas. Oavsett lösning kommer detta att innebära en kostnad. De upphandlande

myndigheternas och enheternas kostnader för annonsering kan vidare öka något om annonsdatabasföretagen vältrar över de kostnader som kan uppstå till följd av företagens ansvar för att kontrollera innehållet i annonserna samt för att samla in och skicka uppgifter ur annonserna. Upphandlande myndigheter och enheter kommer inledningsvis också att behöva avsätta arbetstid för utbildning om de nya reglerna.

Regleringen tar inte särskilt sikte på den kommunala verksamheten, utan påverkar kommuner och landsting i deras egenskap av upphandlande myndigheter. Regeringen bedömer därför att den kommunala finansieringsprincipen inte aktualiseras.

Skillnaderna kommer vara stora mellan olika upphandlingar. För vissa större ramavtal, samordnade upphandlingar och upphandlingar som omfattar många kontrakt kan arbetsinsatsen öka betydligt. Dessa upphandlingar bedöms dock vara relativt få och främst beröra inköpscentraler och större myndigheter. För upphandlingar som inte omfattas av direktiven kommer regleringen att innebära många nya krav på uppgifter i annonserna, men huvuddelen av dessa uppgifter anges redan frivilligt eller är nödvändiga att ange av praktiska skäl.

11.3 Annonsdatabasföretagen

Regeringens bedömning: Kravet på registrering påverkar möjligheterna för annonsdatabasföretag att bedriva sin verksamhet. De företag som registrerar sina databaser kommer att behöva anpassa systemen till de krav som ska gälla. Annonsdatabasföretag som helt saknar rutiner för att kontrollera innehållet i annonser kommer att påverkas mer.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Flertalet av de remissinstanser som yttrar sig särskilt i denna del är kritiska mot konsekvensanalysen. *Migrationsverket* menar att kravbördan på annonsdatabasföretagen ökar, vilket kan resultera i utslagning och därmed sämre konkurrens. *Regelrådet* anser att förslaget har ett flertal brister, bl.a. är redovisningen av vilken påverkan som förslagen har på berörda företag bristfällig. Såvitt *Regelrådet* kan bedöma saknas en mer utförlig redovisning av vilken konkurrenspåverkan förslagen kan få på de mindre företag som bedriver annonsdatabaser. *Upphandlingsmyndigheten* anser att det är viktigt att, i den utsträckning som det är möjligt, begränsa eventuella anpassningar av systemen. Myndigheten anser vidare att förslaget till nya standardformulär kan vara en bra utgångspunkt för arbetet med att utforma en nationell statistikinsamling. *Sveriges Advokatsamfund* efterlyser en mer utförlig analys av konsekvenserna av förslagen för databasföretagen, dels i fråga om förlorad konkurrenskraft och förlorade konkurrensfördelar, dels i fråga om ökade kostnader för systemanpassning, teknisk prestanda, funktionalitet, service nivå, tillgänglighet och leveransplikt. *Visma* delar inte bedömningen i promemorian om att det är en engångsinvestering för annonsdatabasföretagen att anpassa systemen för att tillhandahålla upphandlingsstatistik, då varje uppdatering av annonsformulär kommer att medföra nya investeringar. *Visma* välkomnar vidare en närmare analys av frågan om staten bör bidra med medel för de privata aktörernas investering.

Skälen för regeringens bedömning

Förslaget om att annonser om upphandlingar ska innehålla fler uppgifter

Endast ett fåtal leverantörer av annonsdatabaser är aktiva på den svenska marknaden. Regeringen delar inte *Regelrådets* bedömning att redovisningen av vilken påverkan förslaget får för dessa aktörer är bristfällig. De leverantörer som är aktiva på den svenska marknaden bedöms ha förmåga att uppfylla de nya kraven och därmed bli registrerade. För de aktörerna kan mer kompletta och enhetligt utformade annonser öka möjligheten att erbjuda sök- och bevakningstjänster. Regeringen anser inte heller att det finns anledning att anta att den föreslagna regleringen kommer att resultera i utslagning av annonsdatabasföretag på marknaden, och därmed sämre konkurrens på marknaden, vilket *Migrationsverket* befarar. Regeringen delar inte heller Sveriges *Advokatsamfunds* bedömning att det finns behov av ytterligare utredning av förslagets konsekvenser för annonsdatabasföretagen.

Vissa leverantörer, som erbjuder en enklare annonseringstjänst, kan förlora i konkurrenskraft. I övrigt torde konkurrensen mellan leverantörerna inte påverkas i någon större utsträckning.

Regeringen anser, i likhet med *Upphandlingsmyndigheten*, att det är viktigt att nationella krav, i den utsträckning som det är möjligt, samordnas med europeiska krav. Regeringen följer därför Europeiska kommissionens arbete med förslag till revidering av standardformulären för offentlig upphandling.

Förslaget om att annonsdatabaser ska registreras

Det kommer sannolikt att saknas kundunderlag för sådana annonsdatabaser som inte är registrerade. När en annonsdatabas väl har registrerats, kan dock registreringen ses som en kvalitetsstämpel som säkerställer att annonseringen sker på rätt sätt och att annonsdatabasen står under myndighetstillsyn.

Regleringen bedöms inte utgöra något hinder för aktörer som vill ta sig in på den svenska marknaden för annonseringstjänster, trots de nya krav som införs. I flera andra medlemsstater i EU finns krav på olika typer av certifieringar av annonser och formkrav för formulär. Möjligheten att ansöka om registrering är öppen för alla, oberoende av juridisk form eller säte. Kravet på registrering bedöms därför inte påverka marknaden på längre sikt.

Kostnader för att samla in och lämna vidare uppgifter

Förslagen innebär kostnader för annonsdatabasföretagen. En engångskostnad uppstår för att anpassa systemen för att samla in uppgifter på rätt sätt och för att löpande kunna lämna dem till statistikmyndigheten. Till detta kommer löpande kostnader för att säkerställa att uppgifterna är kompletta och för att överföra dem. Förslaget innebär att de som driver annonsdatabaser behöver anpassa sina system efter de nationella krav som ska gälla. Till skillnad från *Visma* bedömer regeringen att det är fråga om en engångsinvestering.

En ansökan om registrering av annonsdatabas ska enligt förslaget också förenas med en ansökningsavgift och en årlig registeravgift. Detta är något

som annonsdatabasföretagen kan komma att kompensera sig för genom prissättningen på de annonseringstjänster de tillhandahåller de upphandlande myndigheterna och enheterna.

11.4 Leverantörerna

Regeringens bedömning: Något fler uppgifter kan komma att krävas i leverantörernas anbud. Förslagen medför dock inte några större kostnader för leverantörerna.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans yttrar sig särskilt i denna fråga.

Skälen för regeringens bedömning

Annonser om upphandlingar ska innehålla fler uppgifter

Förslaget om att annonser om upphandlingar ska innehålla fler uppgifter innebär att sök- och bevakningstjänster kommer att fungera bättre. Därmed ökar möjligheterna för leverantörer att hitta intressanta affärer.

De leverantörer som för närvarande lämnar manuella anbud (elektroniska anbud i filer i stället för direkt i strukturerade dokument) får en ökad arbetsbörda. Om databasföretagen kopplar sina formulär för registrering av anbudsgivare till bolagsregistret kan dock arbetsbördan minska för leverantörer som är registrerade där. Förslagen bedöms inte medföra några större kostnader för det stora flertalet av leverantörerna.

Annonss databaser ska registreras

Att annonsdatabaserna ska registreras kommer att underlätta för leverantörerna att hitta relevanta annonser om upphandlingar, eftersom det blir tydligare i vilka annonsdatabaser som annonserna finns. Därigenom kan konkurrensen och den gränsöverskridande handeln öka. Förslaget bedöms inte innebära några uppenbara nackdelar för leverantörer.

11.5 Övriga

Regeringens bedömning: För övriga intressenter innebär förslagen flera fördelar. De insamlade uppgifterna kan främja såväl forskning och utveckling som debatten om offentlig upphandling. Förslagen säkerställer att Europeiska kommissionen får tillgång till tillförlitliga statistikuppgifter som samlas in från annonser i TED.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans yttrar sig särskilt om bedömningen.

Skälen för regeringens bedömning: Den statistik som tillgängliggörs genom förslagen kan vara till gagn även för bl.a. forskare, journalister och studenter samt komma till nytta i den allmänna debatten. En förbättrad

statistik kan vidare leda till mer tillförlitliga uppgifter, och därmed förbättrad statistik om det civila samhällets deltagande i offentliga upphandlingar. Dessutom ökar allmänhetens möjlighet till insyn i den offentliga sektorn. Att uppgifternas kvalitet förbättras, och att statistiken kan användas fritt, kan bidra till förbättringar på upphandlingsområdet. Möjligheterna att studera hur anbudspriser, antal anbud, överprövningar m.m. varierar över tid, till följd av ändrade regler och vid olika typer av upphandlingar, kommer att öka.

Genom förslagen säkerställs att Europeiska kommissionen får tillgång till tillförlitliga statistikuppgifter som samlas in från annonser i TED.

12 Författningskommentar

12.1 Förslaget till lag om upphandlingsstatistik

1 §

Denna lag innehåller bestämmelser om statistik på upphandlingsområdet och om registrering av annonsdatabaser.

Paragrafen, som behandlas i avsnitt 7.2, upplyser om lagens innehåll. Lagen innehåller både bestämmelser om statistik på upphandlingsområdet och bestämmelser om registrering av annonsdatabaser.

Lagens tillämpningsområde omfattar främst sådana upphandlingar som genomförs och annonseras med stöd av upphandlingslagarna, dvs. lagen om offentlig upphandling, lagen om upphandling inom försörjningssektorerna, lagen om upphandling av koncessioner och lagen om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet. Lagen omfattar emellertid även sådana upphandlingar av kollektivtrafik som regleras i 4 a kap. lagen om kollektivtrafik och vid annonsering enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1370/2007 av den 23 oktober 2007 om kollektivtrafik på järnväg och väg och om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1191/69 och (EEG) nr 1107/70. Lagen omfattar dessutom sådana upphandlingar som inte uttryckligen omfattas av tillämpningsområdet för upphandlingslagarna, t.ex. när det gäller valfrihetssystem och direktupphandlingar under tröskelvärdena.

2 §

Statistiken på upphandlingsområdet ska vara allmänt tillgänglig samt objektiv, relevant, noggrann och jämförbar.

I paragrafen anges de kvalitetskrav som statistiken ska uppfylla. Förslaget behandlas i avsnitt 7.1.

Kraven motsvarar delvis regleringen i 3 a § lagen om den officiella statistiken. Enligt bestämmelsen ska statistiken på upphandlingsområdet vara allmänt tillgänglig samt objektiv, relevant, noggrann och jämförbar. Med det menas t.ex. att den ska vara fysiskt tillgänglig och begriplig,

saklig och av god kvalitet samt att den ska tillgodose användarnas nuvarande och potentiella behov.

3 §

En myndighet ska ha huvudansvaret för statistiken på upphandlingsområdet (statistikmyndigheten).

I paragrafen anges att en myndighet ska ha huvudansvaret för statistiken på upphandlingsområdet. Förslaget behandlas i avsnitt 7.1.

Regeringen bestämmer vilken myndighet som ska vara statistikmyndighet enligt lagen. Att en myndighet utsetts till statistikmyndighet hindrar inte att andra myndigheter också ges i uppdrag att ansvara för viss statistik om upphandling.

4 §

Statistikmyndigheten ska föra en nationell databas för statistik på upphandlingsområdet (statistikdatabasen).

Statistikdatabasen ska innehålla uppgifter från och om annonser om upphandling. Den får även innehålla andra uppgifter om upphandling som behövs för att ta fram statistik.

Paragrafen innehåller bestämmelser om den nya nationella statistikdatabasen. Förslaget behandlas i avsnitt 7.1.

I paragrafens *första stycke* anges statistikmyndighetens huvuduppgift, att föra en nationell databas för statistik på upphandlingsområdet (statistikdatabasen).

Av *andra stycket* framgår att statistikdatabasen ska innehålla uppgifter från och om annonser om upphandling. Uppgifterna behöver inte ha publicerats i annonsen utan kan i stället ha åtföljt den, t.ex. i form av ett identifikationsnummer för upphandlingen. Bestämmelsen omfattar såväl annonser som publicerats i TED som annonser som endast publicerats genom en registrerad annonsdatabas. Utöver uppgifter från annonser får databasen innehålla andra uppgifter om upphandlingar som behövs för framtagande av statistik. Det kan t.ex. gälla uppgifter om överprövningar eller inköpsvärden. Enligt 12 § första stycket ska regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer få meddela föreskrifter om vad statistikdatabasen ska innehålla. I den mån uppgifterna i databasen utgör personuppgifter måste regleringen av hur sådana uppgifter ska behandlas beaktas.

5 §

Den myndighet som regeringen bestämmer ska besluta om registrering av annonsdatabaser (registermyndigheten).

I paragrafen anges att en myndighet som utses av regeringen ska ha ansvaret för registrering av annonsdatabaser. Förslaget behandlas i avsnitt 6.3.

6 §

En ansökan om registrering av en annonsdatabas får göras av den fysiska eller juridiska person eller den upphandlande myndighet eller enhet som driver annonsdatabasen.

En annonsdatabas ska registreras om

- 1. sökanden är lämplig att utöva verksamheten, och*
- 2. det kan antas att verksamheten kommer att drivas i enlighet med denna lag samt de föreskrifter och villkor som har meddelats i anslutning till lagen.*

I paragrafen anges vem som får ansöka om registrering av en annonsdatabas och vad som krävs för att en databas ska registreras. Förslaget behandlas i avsnitt 6.2.

Av *första stycket* följer att en ansökan om registrering får göras av antingen en fysisk eller juridisk person eller en upphandlande myndighet eller enhet. Något krav på juridisk form eller säte uppställs inte. Begreppen upphandlande myndighet och upphandlande enhet har samma betydelse som i upphandlingslagarna (se kommentaren till 1 §).

I *andra stycket punkt 1* anges att sökanden ska vara lämplig att utöva verksamhet. Detta innebär exempelvis att sökanden inte får vara försatt i konkurs. Av *punkt 2* följer att en bedömning också ska göras om sökanden framöver kommer att driva verksamheten i enlighet med de krav som uppställs i denna lag samt de föreskrifter och villkor som har meddelats i anslutning till lagen. Det är sökanden som ska visa att förutsättningarna för registrering är uppfyllda.

7 §

En registrerad annonsdatabas ska vara elektronisk. I databasen ska det finnas funktioner

- 1. för att ta emot och publicera annonser enligt*
 - lagen (2016:1145) om offentlig upphandling,*
 - lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna,*
 - lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner,*
 - lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, eller*
 - Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1370/2007 av den 23 oktober 2007 om kollektivtrafik på järnväg och väg och om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1191/69 och (EEG) nr 1107/70,*
- 2. som möjliggör för en upphandlande myndighet eller enhet att uppfylla sina skyldigheter vid offentliggörande av annonser och meddelanden genom Europeiska unionens publikationsbyrå, och*
- 3. som säkerställer att en annons inte kan publiceras innan den upphandlande myndigheten eller enheten har lämnat de uppgifter som annonsen ska innehålla.*

I paragrafen anges vissa krav på grundläggande funktioner i en registrerad annonsdatabas. Förslaget behandlas i avsnitt 6.2.

I paragrafens inledande del anges det centrala kravet att annonsdatabasen ska vara elektronisk. Enligt *punkt 1* ska databasen vidare kunna ta

emot och publicera annonser enligt en eller flera av upphandlingslagarna eller EU:s kollektivtrafikförordning. Regleringen omfattar även sådan annonsering av sådana upphandlingar av kollektivtrafik som enligt 4 a kap. 6 § lagen om kollektivtrafik ska genomföras med tillämpning av bl.a. annonseringsbestämmelserna i lagen om koncessioner. Vidare omfattar kravet sådan annonsering som avses i artikel 7.2 och 7.3 i EU:s kollektivtrafikförordning.

I *punkt 2* finns ett krav på annonsdatabasen att ha funktioner som möjliggör för en upphandlande myndighet eller enhet att fullgöra sina skyldigheter när det gäller offentliggörande av sådana annonser som ska publiceras i TED. Exempel på sådana skyldigheter är kraven att en annons som publiceras i TED inte får offentliggöras för tidigt på nationell nivå och att annonsen på nationell nivå inte får innehålla andra uppgifter än TED-annonsen. Bestämmelsen klargör skillnaden i ansvar mellan den som driver annonsdatabasen och den upphandlande myndigheten eller enheten. Ansvaret för den som driver databasen stannar som regel vid att databasen ska ha funktioner som ska möjliggöra att den som upphandlar tillämpar reglerna om offentliggörande av annonser och meddelanden genom annonsering på ett korrekt sätt.

Av *punkt 3* framgår att databasen ska vara utformad så att det inte går att publicera en annons utan att samtliga obligatoriska uppgifter har lämnats i underlaget för annonseringen. I praktiken bör detta kunna säkerställas genom att databasen utformas så att de obligatoriska uppgifter som annonsen ska innehålla måste vara ifyllda för att annonseringen ska kunna göras. Det bör dock framhållas att det är den upphandlande myndigheten eller enheten som ansvarar för att annonsering sker i TED.

8 §

Den som driver en registrerad annonsdatabas är skyldig att lämna obearbetade uppgifter från och om annonser om upphandling till statistikmyndigheten.

Skyldigheten gäller inte uppgifter som redan har offentliggjorts i en annons om upphandling genom någon annan registrerad annonsdatabas.

I paragrafen regleras skyldigheten för den som driver en registrerad annonsdatabas att lämna uppgifter till statistikmyndigheten. Förslaget behandlas i avsnitt 6.1.

Av *första stycket* framgår att den som driver en annonsdatabas är skyldig att till statistikmyndigheten lämna uppgifter från och om annonser om upphandling. Vilka annonser som omfattas behandlas i kommentaren till 4 §.

I *andra stycket* anges att skyldigheten inte omfattar uppgifter som redan har offentliggjorts i en annons om upphandling genom någon annan registrerad annonsdatabas.

Skyldigheten ska fullgöras enligt de föreskrifter som meddelats med stöd av 12 §.

9 §

Registermyndigheten ska utöva tillsyn över registrerade annonsdatabaser.

Vid sin tillsyn får registermyndigheten begära sådana uppgifter som är nödvändiga för tillsynsverksamheten från den som driver en registrerad annonsdatabas.

Registermyndigheten får meddela de förelägganden som behövs för att denna lag eller de föreskrifter och villkor som har meddelats i anslutning till lagen ska följas.

Paragrafen reglerar tillsynen över de registrerade annonsdatabaserna. Förslaget behandlas i avsnitt 6.1 och 6.4.

I första stycket anges att den myndighet som är registermyndighet enligt 5 § ska utöva tillsyn över de registrerade annonsdatabaserna.

Av andra stycket framgår att registermyndigheten får begära sådana uppgifter som är nödvändiga för tillsynsverksamheten från den som driver en registrerad annonsdatabas.

Av tredje stycket framgår att registermyndigheten får meddela de förelägganden som behövs för att denna lag eller de föreskrifter och villkor som har meddelats i anslutning till lagen ska följas. Det kan exempelvis vara fråga om att förelägga den som driver databasen att åtgärda brister som har identifierats eller att lämna nödvändiga uppgifter. Ett sådant föreläggande får inte förenas med vite. Om ett föreläggande inte följs kan det dock finnas skäl att återkalla registreringen enligt 10 §.

10 §

Registermyndigheten ska återkalla registreringen av en annonsdatabas om den som driver databasen

1. inte längre uppfyller kraven enligt 6 eller 7 § eller de föreskrifter som meddelats med stöd av 12 § första och andra styckena,

2. inte betalar registeravgift enligt 11 §, eller

3. inte fullgör de skyldigheter i fråga om annonsering och statistik som anges i denna lag eller annan författning.

Registreringen ska även återkallas på begäran av den som driver annonsdatabasen.

Paragrafen reglerar de situationer då en registrering av en annonsdatabas ska återkallas. Förslaget behandlas i avsnitt 6.4.

Första stycket innehåller en uppräknning av de situationer då registermyndigheten ska återkalla en registrering på eget initiativ.

En registrering ska enligt *punkt 1* återkallas om annonsdatabasen inte längre uppfyller de krav som gäller för registrering. Det ska vara fråga om överträdelser av allvarlig karaktär för att en registrering ska återkallas. Endast mindre, tillfälliga brister ska inte leda till att en registrering återkallas. Enligt *punkt 2* ska registreringen återkallas om den föreskrivna registeravgiften inte betalas. För återkallelse i dessa fall bör det krävas att avgiften inte har betalats i tid och att det står klart att någon betalning inte heller är att vänta, t.ex. om avgiften inte betalats trots att den som driver databasen har fått en betalningspåminnelse. Enligt *punkt 3* ska registreringen återkallas om den som driver annonsdatabasen inte uppfyller sina skyldigheter enligt denna lag, upphandlingslagarna eller upphandlingsförordningen.

Enligt *andra stycket* ska registreringen återkallas om den som driver databasen begär det.

11 §

För registrering och registerhållning får registermyndigheten ta ut en ansökningsavgift och en registeravgift av den som driver annonsdatabasen.

Paragrafen ger registermyndigheten rätt att ta ut avgifter för registreringen och registerhållningen. Förslaget behandlas i avsnitt 6.3. Av 12 § framgår att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgifternas storlek.

12 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka uppgifter för statistikändamål som får begäras från den som driver en registrerad annonsdatabas, om innehållet i statistikdatabasen och om driften av statistikdatabasen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter för registrerade annonsdatabaser om

- 1. teknisk prestanda,*
- 2. funktionalitet,*
- 3. tillgänglighet, och*
- 4. servicenivå.*

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgifternas storlek.

I paragrafen finns bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om statistikdatabasen och om vad som krävs för att en annonsdatabas ska registreras. Förslaget behandlas i avsnitt 5.2, 6.2, 6.3 och 7.1.

Föreskrifterna får enligt *första stycket* avse vilka uppgifter som får begäras från den som driver en registrerad annonsdatabas, innehållet i statistikdatabasen och driften av statistikdatabasen.

Föreskrifterna får enligt *andra stycket* avse teknisk prestanda, funktionalitet, tillgänglighet och servicenivå. Med föreskrifter om teknisk prestanda avses främst krav på de programvaror som annonsdatabasen ska använda sig av för att programmen ska vara kompatibla med statistikmyndighetens och statistikdatabasens programvaror. Föreskrifter om funktionalitet kan handla om vilka funktioner programmen ska ha för att uppgifter som behövs för statistiken ska kunna samlas in och automatiskt föras över till statistikmyndigheten. Med föreskrifter om tillgänglighet avses krav på t.ex. åtkomst och informationssäkerhet. Krav på servicenivå ska säkerställa en viss nivå av användarvänlighet för dem som annonserna riktar sig till.

Enligt *tredje stycket* får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om avgifternas storlek.

13 §

*Beslut enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.
Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.*

Paragrafen innehåller bestämmelser om överklagande. Förslaget behandlas i avsnitt 7.3.

Av första stycket framgår att beslut enligt lagen får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Vid överklagande gäller i övrigt de generella bestämmelserna i förvaltningsprocesslagen (1971:291). Detta innebär bl.a. att ett överklagande ska lämnas in till den myndighet som fattat beslutet och prövas av förvaltningsrätten.

Av andra stycket framgår att prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Ikraftträdandebestämmelse

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2020.

Bestämmelsen anger att lagen ska träda i kraft den 1 juli 2020. Från och med denna dag kan annonsdatabasföretagen ansöka om att registreras som annonsdatabaser.

12.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (2016:1145) om offentlig upphandling

10 kap.

5 a §

Annonser enligt detta kapitel ska publiceras i en annonsdatabas som är registrerad enligt lagen (2019:000) om upphandlingsstatistik.

Paragrafen, som behandlas i avsnitt 6.1, är ny och innehåller bestämmelser om annonsering enligt 10 kap. lagen om offentlig upphandling.

Enligt bestämmelsen måste annonser om upphandling enligt 10 kap. publiceras i en sådan annonsdatabas som registrerats enligt den nya lagen om upphandlingsstatistik.

17 kap.

16 §

En upphandlande myndighet som har ändrat ett kontrakt eller ett ramavtal med stöd av 11 eller 12 § ska upplysa om detta i en annons.

En annons enligt detta kapitel ska publiceras i en annonsdatabas som är registrerad enligt lagen (2019:000) om upphandlingsstatistik.

Regeringen får meddela föreskrifter om innehållet i och offentliggörandet av annonsen.

Paragrafen, som behandlas i avsnitt 6.1, innehåller bestämmelser om annonsering av ändring av kontrakt eller ramavtal.

Andra stycket är nytt. Enligt det måste annonser om upphandling enligt 17 kap. publiceras i en sådan annonsdatabas som registrerats enligt den nya lagen om upphandlingsstatistik.

18 kap.

2 §

En upphandlande myndighet som avser att anordna en projekttävling ska informera om tävlingen genom en annons. Om myndigheten har för avsikt att därefter genomföra en upphandling enligt bestämmelserna om förhandlat förfarande utan föregående annonsering, ska det anges i annonsen om tävlingen. Myndigheten ska i annonsen ange de kriterier för bedömning av tävlingsbidragen som den avser att använda.

Myndigheten ska skicka en efterannons om resultatet av projekttävlingen senast 30 dagar efter det att tävlingen avslutats.

Annonser enligt detta kapitel ska publiceras i en annonsdatabas som är registrerad enligt lagen (2019:000) om upphandlingsstatistik.

Regeringen får meddela föreskrifter om innehållet i och offentliggörandet av annonser enligt detta kapitel.

Paragrafen, som behandlas i avsnitt 6.1, innehåller bestämmelser om annonsering av projekttävlingar.

Tredje stycket är nytt. Enligt det måste annonser om upphandling enligt 18 kap. publiceras i en registrerad annonsdatabas. Bestämmelsen motsvarar regleringen i 10 kap. 5 a §, se kommentaren till den paragrafen.

19 kap.

9 §

Den upphandlande myndigheten ska vid ett förenklat förfarande begära anbud genom en annons. Myndigheten ska vid ett urvalsförfarande och när ett dynamiskt inköpssystem inrättas publicera en ansökningsinbjudan genom annonsering.

Vid ett urvalsförfarande får myndigheten i sin inbjudan ange det antal leverantörer som den avser att bjuda in. Antalet ska bestämmas med hänsyn till arten av det som ska upphandlas och vara tillräckligt stort för att effektiv konkurrens ska uppnås.

En annons som har publicerats med anledning av inrättandet av ett dynamiskt inköpssystem ska finnas tillgänglig under hela det dynamiska inköpssystemets giltighetstid.

Paragrafen innehåller bestämmelser om annonsering av sådana upphandlingar som inte ska publiceras i TED. Förslaget behandlas i avsnitt 6.1. Bestämmelserna om var annonsering ska göras har lyfts ut ur paragrafen. Regleringen av detta avses tas in i förordning.

I första stycket har bestämmelser om när annonsering ska göras enligt 19 kap. samlats.

Bestämmelserna i *andra stycket* om antalet leverantörer vid urvalsförfarande har justerats redaktionellt.

I *tredje stycket* finns bestämmelser om annonsering när ett dynamiskt inköpssystem ska inrättas. Annonsering av det dynamiska inköpssystemet ska göras under hela systemets giltighetstid.

11 §

En upphandlande myndighet som avser att reservera deltagandet i en upphandling enligt 4 kap. 18 §, ska i annonsen enligt 9 § ange att upphandlingen ska genomföras enligt bestämmelserna om reserverad upphandling.

En myndighet som avser att tilldela ett kontrakt genom direktupphandling får informera om sin avsikt genom en annons.

Paragrafen innehåller bestämmelser om annonsering vid reserverad upphandling och om frivillig förhandsannonsering av direktupphandlingar. Förslaget behandlas i avsnitt 5.2. Paragrafen ändras som en följd av att bestämmelser om innehållet i annonser lyfts ut från lagen.

Första stycket motsvarar det tidigare andra stycket.

Andra stycket motsvarar den nuvarande regleringen i 13 § första stycket.

Regleringen av vad en annons ska innehålla avses tas in i förordning.

12 §

En upphandlande myndighet som har tilldelat ett kontrakt eller ingått ett ramavtal ska genom en annons informera om upphandlingsresultatet senast 30 dagar efter det att avtalet eller ramavtalet ingicks (efterannons).

Trots första stycket får en myndighet vid tilldelning av kontrakt enligt ett dynamiskt inköpssystem eller av kontrakt som avser tjänster av sådant slag som anges i bilaga 2 och bilaga 2 a samlade efterannonserna kvartalsvis. I sådana fall ska de samlade annonserna skickas för publicering senast 30 dagar efter utgången av varje kvartal.

En myndighet behöver inte lämna information i en efterannons vid tilldelning av kontrakt som görs med stöd av ett ramavtal som ingåtts i enlighet med denna lag.

Paragrafen, som har fått ett nytt innehåll, innehåller bestämmelser om efterannonsering av upphandlingar och ingångna ramavtal. Förslaget behandlas i avsnitt 5.3.

I *första stycket* anges att en upphandlande myndighet som har tilldelat eller ingått ett ramavtal genom en annons ska informera om upphandlingsresultatet senast 30 dagar efter det att avtalet eller ramavtalet ingicks. Detta motsvarar vad som gäller för sådana upphandlingar som ska efterannonseras i TED (10 kap. 4 § första stycket).

Av *andra stycket* framgår att en upphandlande myndighet får samla efterannonserna kvartalsvis vid tilldelning av kontrakt enligt ett dynamiskt inköpssystem eller av kontrakt som avser sådana sociala eller särskilda tjänster som anges i bilaga 2 och bilaga 2 a. De samlade annonserna ska i sådana fall skickas för publicering senast 30 dagar efter utgången av varje kvartal. Även detta motsvarar vad som gäller för annonser i TED (10 kap. 4 § andra stycket).

I *tredje stycket* anges att efterannonsering inte behöver göras när kontrakt tilldelas med stöd av ett ramavtal.

13 §

Annonser enligt detta kapitel ska publiceras i en annonsdatabas som är registrerad enligt lagen (2019:000) om upphandlingsstatistik.

Regeringen får meddela föreskrifter om innehållet i och offentliggörandet av annonser enligt detta kapitel.

Paragrafen innehåller bestämmelser om annonsering i registrerade annonsdatabaser och ett bemyndigande för regeringen att meddela ytterligare föreskrifter. Förslagen behandlas i avsnitt 5.2 och 6.1.

Enligt det nya *första stycket* måste annonser om upphandling enligt 19 kap. publiceras i en registrerad annonsdatabas. Bestämmelsen motsvarar regleringen i 10 kap. 5 a §, se kommentaren till den paragrafen.

Enligt det ändrade *andra stycket* får regeringen meddela föreskrifter om innehållet i en annons samt var och hur annonsering av upphandlingar som inte ska publiceras i TED ska göras.

Ikraftträdande

Denna lag träder ikraft den 1 januari 2021.

Av ikraftträdandebestämmelsen framgår att lagen träder ikraft den 1 januari 2021. Från och med denna dag ska all annonsering göras med beaktande av lagen om upphandlingsstatistik och föreskrifter som meddelats i anslutning till den lagen. Även upphandlingar som har påbörjats före detta datum ska annonseras i enlighet med de föreslagna bestämmelserna.

12.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

10 kap.

6 a §

Annonser enligt detta kapitel ska publiceras i en annonsdatabas som är registrerad enligt lagen (2019:000) om upphandlingsstatistik.

Paragrafen, som behandlas i avsnitt 6.1, är ny och innehåller bestämmelser om att all annonsering enligt 10 kap. lagen om upphandling inom försörjningssektorerna ska göras i registrerade annonsdatabaser. Paragrafen motsvarar 10 kap. 5 a § LOU, se kommentaren till den paragrafen.

16 kap.

16 §

En upphandlande enhet som har ändrat ett kontrakt eller ett ramavtal med stöd av 11 eller 12 § ska upplysa om detta i en annons.

En annons enligt detta kapitel ska publiceras i en annonsdatabas som är registrerad enligt lagen (2019:000) om upphandlingsstatistik.

Regeringen får meddela föreskrifter om innehållet i och offentliggörandet av annonsen.

Paragrafen, som behandlas i avsnitt 6.1, innehåller bestämmelser om annonsering av ändring av kontrakt eller ramavtal.

Andra stycket är nytt. Enligt det måste annonser om upphandling enligt 16 kap. publiceras i en sådan annonsdatabas som registrerats enligt den nya lagen om upphandlingsstatistik. Paragrafen motsvarar 17 kap. 16 § LOU, se kommentaren till den paragrafen.

17 kap.

2 §

En upphandlande enhet som avser att anordna en projekttävling ska informera om tävlingen genom en annons. Om enheten har för avsikt att därefter tilldela ett kontrakt enligt bestämmelserna om förhandlat förfarande utan föregående annonsering, ska det anges i annonsen om tävlingen. Enheten ska i annonsen ange de kriterier för bedömning av tävlingsbidragen som den avser att använda.

Enheten ska skicka en efterannons om resultatet av projekttävlingen senast 30 dagar efter det att tävlingen avslutats.

Annonser enligt detta kapitel ska publiceras i en annonsdatabas som är registrerad enligt lagen (2019:000) om upphandlingsstatistik.

Regeringen får meddela föreskrifter om innehållet i och offentliggörandet av annonser enligt detta kapitel.

Paragrafen, som behandlas i avsnitt 6.1, innehåller bestämmelser om annonsering av projekttävlingar.

Tredje stycket är nytt. Enligt det måste annonser om upphandling enligt 17 kap. publiceras i en registrerad annonsdatabas. Bestämmelsen motsvarar regleringen i 10 kap. 5 a §, se kommentaren till den paragrafen.

19 kap.

9 §

Den upphandlande enheten ska vid ett förenklat förfarande begära anbud genom en annons. Myndigheten ska vid ett urvalsförfarande och när ett dynamiskt inköpssystem inrättas publicera en ansökningsinbjudan genom annonsering.

Vid ett urvalsförfarande får enheten i sin inbjudan ange det antal leverantörer som den avser att bjuda in. Antalet ska bestämmas med hänsyn till arten av det som ska upphandlas och vara tillräckligt stort för att effektiv konkurrens ska uppnås.

En annons som har publicerats med anledning av inrättandet av ett dynamiskt inköpssystem ska finnas tillgänglig under hela det dynamiska inköpssystemets giltighetstid.

Paragrafen innehåller bestämmelser om annonsering av sådana upphandlingar som inte ska publiceras i TED. Förslaget behandlas i avsnitt 6.1.

Paragrafen motsvarar 19 kap. 9 § LOU, se kommentaren till den paragrafen.

11 §

En upphandlande enhet som avser att reservera deltagandet i en upphandling enligt 4 kap. 18 §, ska i annonsen enligt 9 § ange att upphandlingen ska genomföras enligt bestämmelserna om reserverad upphandling.

En enhet som avser att tilldela ett kontrakt genom direktupphandling får informera om sin avsikt genom en annons.

Paragrafen innehåller bestämmelser om annonsering vid reserverad upphandling och om frivillig förhandsannonsering av direktupphandlingar. Förslaget behandlas i avsnitt 5.2. Paragrafen motsvarar 19 kap. 11 § LOU, se kommentaren till den paragrafen.

12 §

En upphandlande enhet som har tilldelat ett kontrakt eller ingått ett ramavtal ska genom en annons informera om upphandlingsresultatet senast 30 dagar efter det att avtalet eller ramavtalet ingicks (efterannons).

Trots första stycket får enheten vid tilldelning av kontrakt enligt ett dynamiskt inköpssystem eller av kontrakt som avser tjänster av sådant slag som anges i bilaga 2 samla efterannonserna kvartalsvis. I sådana fall ska de samlade annonserna skickas för publicering senast 30 dagar efter utgången av varje kvartal.

En enhet behöver inte efterannonsera vid tilldelning av kontrakt som görs med stöd av ett ramavtal som ingåtts i enlighet med denna lag.

Paragrafen ändras helt och innehåller bestämmelser om efterannonsering av upphandlingar och ingångna ramavtal. Övervägandena för detta finns i avsnitt 5.3. Paragrafen motsvarar 19 kap. 12 § LOU, se kommentaren till den paragrafen.

13 §

Annonser enligt detta kapitel ska publiceras i en annonsdatabas som är registrerad enligt lagen (2019:000) om upphandlingsstatistik.

Regeringen får meddela föreskrifter om innehållet i och offentliggörandet av annonser enligt detta kapitel.

Paragrafen innehåller bestämmelser om att all annonsering enligt 19 kap. ska göras i registrerade annonsdatabaser samt ett bemyndigande för regeringen att meddela ytterligare föreskrifter. Förslaget behandlas i avsnitt 5.2 och 6.1. Paragrafen motsvarar 19 kap. 13 § LOU, se kommentaren till den paragrafen.

Ikraftträdande

Denna lag träder ikraft den 1 januari 2021.

Av ikraftträdandebestämmelsen framgår att lagen träder i kraft den 1 januari 2021. Från och med denna dag ska all annonsering göras i enlighet med lagen om upphandlingsstatistik och föreskrifter som meddelats i anslutning till den lagen. Även upphandlingar som har påbörjats före detta datum ska annonseras i enlighet med de föreslagna bestämmelserna.

12.4 Förslaget till lag om ändring i lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner

8 kap.

7 a §

Annonser enligt detta kapitel ska publiceras i en annonsdatabas som är registrerad enligt lagen (2019:000) om upphandlingsstatistik.

Paragrafen, som behandlas i avsnitt 6.1, är ny och innehåller bestämmelser om att all annonsering enligt 8 kap. lagen om upphandling av koncessioner ska göras i registrerade annonsdatabaser. Paragrafen motsvarar 10 kap. 5 a § LOU, se kommentaren till den paragrafen.

14 kap.

16 §

En upphandlande myndighet eller enhet som har ändrat en koncession med stöd av 11 eller 12 § ska upplysa om detta i en annons.

En annons enligt detta kapitel ska publiceras i en annonsdatabas som är registrerad enligt lagen (2019:000) om upphandlingsstatistik.

Regeringen får meddela föreskrifter om innehållet i och offentliggörandet av annonsen.

Paragrafen, som behandlas i avsnitt 6.1, innehåller bestämmelser om annonsering av ändring av kontrakt eller ramavtal.

Andra stycket är nytt. Enligt det måste annonser om upphandling enligt 14 kap. publiceras i en registrerad annonsdatabas. Paragrafen motsvarar 17 kap. 16 § LOU, se kommentaren till den paragrafen.

15 kap.

5 §

En upphandlande myndighet eller enhet som avser att tilldela en koncession enligt detta kapitel, ska publicera en förhandsannons om upphandlingen i en *annonsdatabas, som är registrerad enligt lagen (2019:000) om upphandlingsstatistik*. Detta gäller dock inte vid direktupphandling enligt 6 §.

Vid upphandling av koncessioner som avser tjänster av sådant slag som anges i bilaga 3 tillämpas bestämmelserna om annonsering i 8 kap. 2 §, om värdet av koncessionen uppgår till minst det tröskelvärde som avses i 5 kap. 1 §.

En upphandlande myndighet eller enhet som har tilldelat en koncession ska efterannonsera om upphandlingsresultatet i enlighet med 8 kap. 6 §.

Paragrafen innehåller bestämmelser om förhandsannonsering och om efterannonsering av sådana upphandlingar av koncessioner som inte ska publiceras i TED. Övervägandena finns i avsnitt 5.3 och 6.1.

I *första stycket* har bestämmelsen om var annonsering ska göras lyfts ut. Regleringen av detta avses tas in i förordning.

Ändringen av *andra stycket* är av redaktionell art och görs med anledning av den skyldighet att efterannonsera som föreslås i det nya tredje stycket.

Den föreslagna nya bestämmelsen i *tredje stycket* innebär en skyldighet att efterannonsera samtliga tilldelningar av koncessioner enligt detta kapitel. Den skyldigheten har tidigare enbart gällt vid tilldelning av sådana koncessioner avseende sociala eller andra särskilda tjänster vars beräknade värde minst uppgått till tröskelvärdet enligt 5 kap. 1 §.

12 §

Annonser enligt detta kapitel ska publiceras i en annonsdatabas som är registrerad enligt lagen (2019:000) om upphandlingsstatistik.

Regeringen får meddela föreskrifter om innehållet i och offentliggörandet av annonser enligt detta kapitel.

Paragrafen, som behandlas i avsnitt 5.2 och 6.1, är ny och innehåller bestämmelser om att all annonsering enligt 15 kap. lagen om upphandling av koncessioner ska göras i registrerade annonsdatabaser. Den innehåller även ett bemyndigande för regeringen att meddela föreskrifter om innehållet i och offentliggörandet av annonser enligt detta kapitel. Paragrafen motsvarar 19 kap. 13 § LOU, se kommentaren till den paragrafen.

Ikraftträdande

Denna lag träder ikraft den 1 januari 2021.

Av ikraftträdandebestämmelsen framgår att lagen träder ikraft den 1 januari 2021. Från och med denna dag ska all annonsering ske med beaktande av lagen om upphandlingsstatistik och föreskrifter som meddelats i anslutning till den lagen. Även upphandlingar som har påbörjats före detta datum ska annonseras i enlighet med de föreslagna bestämmelserna.

12.5 Förslaget till lag om ändring i lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet

8 kap.

5 §

Annonser enligt detta kapitel ska publiceras i en annonsdatabas som är registrerad enligt lagen (2019:000) om upphandlingsstatistik.

Paragrafen, som behandlas i avsnitt 6.1, är ny och innehåller bestämmelser om att all annonsering enligt 8 kap. lagen om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet ska göras i registrerade annonsdatabaser. Paragrafen motsvarar 10 kap. 5 a § LOU, se kommentaren till den paragrafen.

15 kap.

5 §

Den upphandlande myndigheten eller enheten ska vid ett förenklat förfarande begära anbud genom en annons samt vid ett urvalsförfarande publicera en ansökningsinbjudan genom annonsering.

Vid ett urvalsförfarande får myndigheten eller enheten i sin inbjudan ange det antal leverantörer som den avser att bjuda in. Antalet ska bestämmas med hänsyn till arten av det som ska upphandlas och vara tillräckligt stort för att effektiv konkurrens ska uppnås.

Paragrafen innehåller bestämmelser om annonsering av sådana upphandlingar som inte ska publiceras i TED. Bestämmelserna motsvarar i stora delar regleringen i 19 kap. 9 § LOU, se kommentaren till den paragrafen. Till skillnad från LOU innehåller denna lag dock inte några bestämmelser om dynamiska inköpssystem.

6 §

En upphandlande myndighet eller enhet som avser att tilldela ett kontrakt genom direktupphandling enligt 3 § andra stycket får meddela sin avsikt genom en annons.

Paragrafen innehåller bestämmelser om frivillig förhandsannonsering av direktupphandlingar som motsvarar regleringen i 19 kap. 13 § LOU, se kommentaren till den paragrafen.

7 §

En upphandlande myndighet eller enhet som har tilldelat ett kontrakt eller ingått ett ramavtal ska genom en annons informera om upphandlingsresultatet senast 48 dagar efter det att kontraktet tilldelats eller ramavtalet ingåtts (efterannons).

Första stycket gäller inte vid tilldelning av kontrakt som görs med stöd av ett ramavtal som ingåtts i enlighet med denna lag.

Paragrafen innehåller bestämmelser om efterannonsering av upphandlingar och ingångna ramavtal som motsvarar regleringen i 19 kap. 12 § LOU, se kommentaren till den paragrafen.

7 a §

Annonser enligt detta kapitel ska publiceras i en annonsdatabas som är registrerad enligt lagen (2019:000) om upphandlingsstatistik.

Regeringen får meddela föreskrifter om innehållet i och offentliggörandet av annonser enligt detta kapitel.

Paragrafen, som behandlas i avsnitt 5.2 och 6.1, är ny och innehåller bestämmelser om att all annonsering enligt 15 kap. lagen om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet ska göras i registrerade annonsdatabaser. Den innehåller även ett bemyndigande för regeringen att meddela föreskrifter om innehållet i och offentliggörandet av annonser enligt detta kapitel i förordning. Paragrafen motsvarar regleringen i 19 kap. 13 § LOU, se kommentaren till den paragrafen.

Ikraftträdande

Denna lag träder ikraft den 1 januari 2021.

Av ikraftträdandebestämmelsen framgår att lagen träder i kraft den 1 januari 2021. Från och med denna dag ska all annonsering göras med beaktande av lagen om upphandlingsstatistik och föreskrifter som meddelats i anslutning till den lagen. Även upphandlingar som har påbörjats före detta datum ska annonseras i enlighet med de föreslagna bestämmelserna.

Sammanfattning av departementspromemorian Statistik på upphandlingsområdet (Ds 2017:48)

I departementspromemorian föreslås att statistik om offentlig upphandling i första hand ska tas fram genom uppgifter i annonser om upphandlingar och om genomförda upphandlingar. Syftet med detta är att förbättra statistiken på upphandlingsområdet för att öka kunskaperna om den offentliga upphandlingen, vilket bl.a. kan förbättra möjligheterna till en strategisk styrning samt uppföljning och utvärdering på upphandlingsområdet.

För att säkerställa att uppgifterna i annonserna är tillförlitliga föreslås att alla upphandlingar ska annonseras i registrerade annonsdatabaser; även de som enligt bestämmelser i EU-direktiven om upphandling ska annonseras genom Europeiska kommissionens publikationsbyrå och dess annonsdatabas Tenders Electronic Daily (TED). Konkurrensverket ska vara registermyndighet och registrera annonsdatabaser, och även kunna återkalla registreringar. För att registreras som annonsdatabas ska det företag som driver databasen vara lämpligt, och det ska också gå att anta att företaget kommer att fullgöra sina skyldigheter att bl.a. lämna uppgifter för statistikändamål. Annonsdatabasen ska dessutom uppfylla vissa krav avseende bl.a. teknisk prestanda, funktionalitet, servicenivå och tillgänglighet.

Upphandlingsmyndigheten ska vara statistikmyndighet på upphandlingsområdet. Den som driver en annonsdatabas som har registrerats ska till myndigheten lämna uppgifter som avser såväl de direktivstyrda som de icke direktivstyrda annonser som publicerats i databasen. Underlag för statistik ska även kunna hämtas in från annat håll, t.ex. från Domstolsverket när det gäller överprövningar av upphandlingar. Upphandlingsmyndigheten ska ansvara för att sammanställa och göra statistiken allmänt tillgänglig. Detta ska främst ske genom att en nationell statistikdatabas för upphandling skapas. Statistiken i den ska tillgängliggöras som öppna data.

Ett pilotprojekt för att hämta in statistik om inköpsvolymen från de upphandlande myndigheternas och enheternas ekonomisystem ska genomföras. Statistiken ska tas fram genom att ett antal utsedda upphandlande myndigheter och enheter ges i uppdrag att lämna uppgifter till Upphandlingsmyndigheten om genomförda upphandlingar. Den senare myndigheten ska utifrån bl.a. dessa uppgifter uppskatta den totala inköpsvolymen som anskaffas med stöd av upphandlingsreglerna. Projektet ska ligga till grund för att bedöma hur ett krav skulle kunna införas i lagstiftningen om att det av myndigheternas och enheternas ekonomiska information ska gå att utläsa i vilken omfattning som anskaffning sker med stöd av upphandlingslagstiftningen.

Förslagen ändrar inte grundförutsättningarna för annonsering av upphandlingar i Sverige. Annonshandlingen kommer fortsatt att skötas av en konkurrensutsatt marknad. För att statistiken på upphandlingsområdet ska förbättras föreslås dock att vissa av de uppgifter som ska ingå i annonser i TED även ska finnas med i annonser som inte ska annonseras i databasen, dvs. annonser för de s.k. nationella upphandlingarna. Samtidigt tydliggörs regleringen för de sistnämnda upphandlingarna så att skyldigheten att annonsera ska framgå av

lag, medan den närmare regleringen av bl.a. innehållet i annonserna ska ske i förordning.

Den nya regleringen föreslås träda i kraft den 1 januari 2019.

Lagförslagen i departementspromemorian

Förslag till lag om upphandlingsstatistik

Härigenom föreskrivs följande.

Lagens innehåll

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om statistik på upphandlingsområdet och om registrering av annonsdatabaser.

Nationell upphandlingsstatistik

Krav på upphandlingsstatistiken

2 § Statistiken på upphandlingsområdet ska vara allmänt tillgänglig samt objektiv, relevant, noggrann och jämförbar.

Statistikmyndighet

3 § En myndighet ska ha huvudansvaret för statistiken på upphandlingsområdet (statistikmyndigheten).

Databas för nationell upphandlingsstatistik

4 § Statistikmyndigheten ska föra en nationell databas för statistik på upphandlingsområdet (statistikdatabasen).

Statistikdatabasen ska innehålla uppgifter från och om annonser om upphandling. Den får även innehålla andra uppgifter om upphandling som behövs för framtagande av statistik.

5 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. innehållet i statistikdatabasen,
2. vilka uppgifter som för statistikändamål får begäras från den som driver en registrerad annonsdatabas, och
3. driften av statistikdatabasen.

Registrerade annonsdatabaser

Registermyndighet

6 § Den myndighet som regeringen bestämmer ska besluta om registrering av annonsdatabaser.

För registrering och registerhållning får registermyndigheten ta ut en ansökningsavgift och en registeravgift av den som driver annonsdatabasen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgifternas storlek.

7 § En ansökan om registrering av en annonsdatabas får göras av det företag eller den upphandlande myndighet eller enhet som driver annonsdatabasen.

En annonsdatabas ska registreras om

1. sökanden är lämplig att utöva verksamheten, och
2. det kan antas att verksamheten kommer att drivas i enlighet med denna lag och krav som ställs upp med stöd av den.

Krav på registrerade annonsdatabaser

8 § En registrerad annonsdatabas ska vara elektronisk. I databasen ska det finnas funktioner

1. för att ta emot och publicera annonser enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner, lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet eller Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1370/2007 av den 23 oktober 2007 om kollektivtrafik på järnväg och väg och om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1191/69 och (EEG) nr 1107/70,

2. som möjliggör för en upphandlande myndighet eller enhet att uppfylla sina skyldigheter vid offentliggörande av annonser och meddelanden genom Europeiska unionens publikationsbyrå, och

3. som säkerställer att en annons inte kan publiceras innan den annonserande upphandlande myndigheten eller enheten har lämnat de uppgifter som annonsen ska innehålla.

9 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om registrerade annonsdatabaser i fråga om

1. teknisk prestanda,
2. funktionalitet,
3. tillgänglighet, och
4. servicenivå.

Skyldighet att löpande lämna uppgifter för statistikändamål

10 § Den som driver en registrerad annonsdatabas är skyldig att lämna obearbetade uppgifter från och om annonser om upphandling till statistikmyndigheten i enlighet med de föreskrifter som har meddelats med stöd av 5 §.

Skyldigheten gäller inte uppgifter som redan har offentliggjorts i en annons om upphandling genom någon annan registrerad annonsdatabas.

Tillsyn

11 § Registermyndigheten ska också utöva tillsyn över registrerade annonsdatabaser.

12 § Vid sin tillsyn enligt 11 § får registermyndigheten hämta in sådana uppgifter som är nödvändiga för tillsynsverksamheten från den som driver

en registrerad annonsdatabas. Om det behövs för att myndigheten ska kunna utöva sin tillsyn enligt denna lag, får myndigheten förelägga den som driver en annonsdatabas att lämna dessa uppgifter.

Den som driver en registrerad annonsdatabas är skyldig att tillhandahålla de uppgifter som tillsynsmyndigheten begär för sin tillsyn.

13 § Registermyndigheten ska återkalla registreringen för en annonsdatabas om den som driver databasen

1. inte längre uppfyller kraven enligt 7 eller 8 §§ eller de föreskrifter som meddelats med stöd av 9 §,

2. inte betalar registeravgift enligt 6 § andra stycket, eller

3. inte fullgör de skyldigheter i fråga om annonsering och statistik som anges i denna lag eller annan författning.

Registreringen ska även återkallas på begäran av den som driver annonsdatabasen.

Registermyndigheten får besluta att en återkallelse av registrering ska gälla omedelbart.

Personuppgifter

14 § Statistikmyndigheten får behandla personuppgifter för framställning av statistik.

Registermyndigheten får behandla personuppgifter för registerhållningen och för sin tillsyn.

För behandlingar av personuppgifter enligt första och andra stycket är myndigheterna personuppgiftsansvariga. Behandlingen får omfatta uppgift om personnummer.

Överklagande

15 § Beslut enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

2. Det som sägs i denna lag om lagen (2016:1145) om offentlig upphandling och om lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna ska också tillämpas för upphandlingar som genomförs enligt den upphävda lagen (2007:1091) om offentlig upphandling och lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster.

Förslag till lag om ändring i lagen (2016:1145) om offentlig upphandling

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2016:1145) om offentlig upphandling

dels att rubriken närmast före 19 kap. 11 § ska utgå,
dels att 19 kap. 9 och 11–13 §§ ska ha följande lydelse,
dels att det ska införas en ny paragraf, 19 kap. 13 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

19 kap.

9 §

Vid förenklat förfarande ska den upphandlande myndigheten begära anbud genom annons i en elektronisk databas, som är allmänt tillgänglig.

Vid urvalsförfarande ska den upphandlande myndigheten publicera en ansökningsinbjudan genom en annons i en elektronisk databas, som är allmänt tillgänglig. Myndigheten får i sin inbjudan ange det antal leverantörer som den avser att bjuda in. Antalet ska bestämmas med hänsyn till arten av det som ska upphandlas och vara tillräckligt stort för att effektiv konkurrens ska uppnås.

En upphandlande myndighet som inrättar ett dynamiskt inköpsystem ska publicera en ansökningsinbjudan genom en annons i en elektronisk databas, som är allmänt tillgänglig. Annonsen ska finnas tillgänglig i databasen under hela det dynamiska inköpsystemets giltighetstid.

Den upphandlande myndigheten ska vid ett förenklat förfarande begära anbud i en annons samt vid ett urvalsförfarande och inrättandet av ett dynamiskt inköpsystem publicera en ansökningsinbjudan genom en annons.

Vid ett urvalsförfarande får myndigheten i sin inbjudan ange det antal leverantörer som den avser att bjuda in. Antalet ska bestämmas med hänsyn till arten av det som ska upphandlas och vara tillräckligt stort för att effektiv konkurrens ska uppnås.

En annons som publicerats med anledning av inrättandet av ett dynamiskt inköpsystem ska finnas tillgänglig under hela det dynamiska inköpsystemets giltighetstid.

11 §

En annons om upphandling enligt 9 § ska innehålla uppgift om föremålet för upphandlingen och

kontaktuppgifter till den upphandlande myndigheten.

En myndighet som avser att reservera deltagandet i en upphandling enligt 4 kap. 18 §, ska i annonsen enligt 9 § ange att upphandlingen ska genomföras enligt bestämmelserna om reserverad upphandling.

En *upphandlande* myndighet som avser att reservera deltagandet i en upphandling enligt 4 kap. 18 §, ska i annonsen enligt 9 § ange att upphandlingen ska genomföras enligt bestämmelserna om reserverad upphandling.

12 §

Vid förenklat förfarande ska annonsen om upphandling innehålla uppgift om

- 1. hur anbud får lämnas,*
- 2. den dag då anbud senast ska ha kommit in, och*
- 3. den dag till och med vilken anbud ska vara bindande.*

Vid urvalsförfarande ska annonsen med ansökningsinbjudan innehålla uppgift om

- 1. hur en anbudsansökan får lämnas,*
- 2. den dag då ansökan senast ska ha kommit in, och*
- 3. den dag till och med vilken anbud ska vara bindande.*

En upphandlande myndighet som har tilldelat ett kontrakt eller ingått ett ramavtal ska genom en annons informera om upphandlingsresultatet senast 30 dagar efter det att avtalet eller ramavtalet ingicks (efterannons).

Utan hinder av vad som anges i första stycket får myndigheten vid tilldelning av kontrakt enligt ett dynamiskt inköpsystem eller av kontrakt som avser tjänster av sådant slag som anges i bilaga 2 samla efterannonserna kvartalsvis. I sådana fall ska de samlade annonserna skickas senast 30 dagar efter utgången av varje kvartal.

Första stycket gäller inte vid tilldelning av kontrakt som görs med stöd av ett ramavtal som ingåtts i enlighet med denna lag.

13 §

En upphandlande myndighet som avser att tilldela ett kontrakt genom direktupphandling får informera om sin avsikt genom en annons i en elektronisk databas som är allmänt tillgänglig.

Regeringen kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om innehållet i en annons enligt denna paragraf.

En upphandlande myndighet som avser att tilldela ett kontrakt genom direktupphandling får informera om sin avsikt genom en annons.

13 a §

Bilaga 2

Regeringen får meddela föreskrifter om innehållet i och offentliggörandet av annonser enligt detta kapitel.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

Förslag till lag om ändring i lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

dels att rubriken närmast före 19 kap. 11 § ska utgå,

dels att 19 kap. 9 och 11–13 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 19 kap. 13 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

19 kap.

9 §

Vid förenklat förfarande ska den upphandlande enheten begära anbud genom annons i en elektronisk databas, som är allmänt tillgänglig.

Den upphandlande enheten ska vid ett förenklat förfarande begära anbud i en annons samt vid ett urvalsförfarande och inrättandet av ett dynamiskt inköps-system publicera en ansökningsinbjudan genom en annons.

Vid urvalsförfarande ska den upphandlande enheten publicera en ansökningsinbjudan genom en annons i en elektronisk databas, som är allmänt tillgänglig. Enheten får i sin inbjudan ange det antal leverantörer som den avser att bjuda in. Antalet ska bestämmas med hänsyn till arten av det som ska upphandlas och vara tillräckligt stort för att effektiv konkurrens ska uppnås.

Vid ett urvalsförfarande får enheten i sin inbjudan ange det antal leverantörer som den avser att bjuda in. Antalet ska bestämmas med hänsyn till arten av det som ska upphandlas och vara tillräckligt stort för att effektiv konkurrens ska uppnås.

En upphandlande enhet som inrättar ett dynamiskt inköps-system ska publicera en ansökningsinbjudan genom en annons i en elektronisk databas, som är allmänt tillgänglig. Annonser ska finnas tillgängliga i databasen under hela det dynamiska inköps-systemets giltighetstid.

En annons som publicerats med anledning av inrättandet av ett dynamiskt inköps-system ska finnas tillgänglig under hela det dynamiska inköps-systemets giltighetstid.

11 §

En annons om upphandling enligt 9 § ska innehålla uppgift om föremålet för upphandlingen och kontaktuppgifter till den upphandlande enheten.

En enhet som avser att reservera deltagandet i en upphandling

En upphandlande enhet som avser att reservera deltagandet i en

enligt 4 kap. 18 §, ska i annonsen enligt 9 § ange att upphandlingen ska genomföras enligt bestämmelserna om reserverad upphandling.

upphandling enligt 4 kap. 18 §, ska i annonsen enligt 9 § ange att upphandlingen ska genomföras enligt bestämmelserna om reserverad upphandling.

Bilaga 2

12 §

Vid förenklat förfarande ska annonsen om upphandling innehålla uppgift om

1. hur anbud får lämnas,
2. den dag då anbud senast ska ha kommit in, och
3. den dag till och med vilken anbud ska vara bindande.

Vid urvalsförfarande ska annonsen med ansökningsinbjudan innehålla uppgift om

1. hur en anbudsansökan får lämnas,
2. den dag då ansökan senast ska ha kommit in, och
3. den dag till och med vilken anbud ska vara bindande.

En upphandlande enhet som har tilldelat ett kontrakt eller ingått ett ramavtal ska genom en annons informera om upphandlingsresultatet senast 30 dagar efter det att avtalet eller ramavtalet ingicks (efterannons).

Utan hinder av vad som anges i första stycket får enheten vid tilldelning av kontrakt enligt ett dynamiskt inköpssystem eller av kontrakt som avser tjänster av sådant slag som anges i bilaga 2 samla efterannonserna kvartalsvis. I sådana fall ska de samlade annonserna skickas senast 30 dagar efter utgången av varje kvartal.

Första stycket gäller inte vid tilldelning av kontrakt som görs med stöd av ett ramavtal som ingåtts i enlighet med denna lag.

13 §

En upphandlande enhet som avser att tilldela ett kontrakt genom direktupphandling får informera om sin avsikt genom en annons i en elektronisk databas som är allmänt tillgänglig.

Regeringen kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om innehållet i en annons enligt denna paragraf.

En upphandlande enhet som avser att tilldela ett kontrakt genom direktupphandling får informera om sin avsikt genom en annons.

Bilaga 2

13 a §

Regeringen får meddela föreskrifter om innehållet i och offentliggörandet av annonser enligt detta kapitel.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

Förslag till lag om ändring i lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner

Bilaga 2

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner

dels att 15 kap. 5 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 15 kap. 12 §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

15 kap.

5 §

En upphandlande myndighet eller enhet som avser att tilldela en koncession enligt detta kapitel, ska publicera en förhandsannons om upphandlingen i en elektronisk databas, som är allmänt tillgänglig. Detta gäller dock inte vid direktupphandling enligt 6 §.

Vid upphandling av koncessioner som avser tjänster av sådant slag som anges i bilaga 3 tillämpas bestämmelserna om annonsering i 8 kap. 2 och 6 §§, om värdet av koncessionen uppgår till minst det tröskelvärde som avses i 5 kap. 1 §.

En upphandlande myndighet eller enhet som avser att tilldela en koncession enligt detta kapitel, ska publicera en förhandsannons om upphandlingen. Detta gäller dock inte vid direktupphandling enligt 6 §.

Vid upphandling av koncessioner som avser tjänster av sådant slag som anges i bilaga 3 tillämpas bestämmelserna om annonsering i 8 kap. 2 §, om värdet av koncessionen uppgår till minst det tröskelvärde som avses i 5 kap. 1 §.

En upphandlande myndighet eller enhet som har tilldelat en koncession ska efterannonsera om upphandlingsresultatet i enlighet med 8 kap. 6 §.

12 §

Regeringen får meddela föreskrifter om innehållet i och offentliggörandet av annonser enligt detta kapitel.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

Förslag till lag om ändring i lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet

dels att rubriken närmast före 15 kap. 6 § ska utgå,

dels att 15 kap. 5–7 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 15 kap. 7 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

15 kap.

5 §

Vid förenklat förfarande ska den upphandlande myndigheten eller enheten begära anbud genom annons i en elektronisk databas som är allmänt tillgänglig, eller genom annons i annan form som möjliggör effektiv konkurrens.

Vid urvalsförfarande ska den upphandlande myndigheten eller enheten publicera en ansökningsinbjudan genom en annons i en elektronisk databas som är allmänt tillgänglig. Myndigheten eller enheten får i sin inbjudan ange det antal leverantörer som den avser att bjuda in. Antalet ska bestämmas med hänsyn till arten av det som ska upphandlas och vara tillräckligt stort för att effektiv konkurrens ska uppnås.

Den upphandlande myndigheten eller enheten ska vid ett förenklat förfarande begära anbud i en annons samt vid ett urvalsförfarande och inrättandet av ett dynamiskt inköpssystem publicera en ansökningsinbjudan genom en annons.

Vid ett urvalsförfarande får myndigheten eller enheten i sin inbjudan ange det antal leverantörer som den avser att bjuda in. Antalet ska bestämmas med hänsyn till arten av det som ska upphandlas och vara tillräckligt stort för att effektiv konkurrens ska uppnås.

6 §

En annons om upphandling enligt 5 § ska innehålla uppgift om föremålet för upphandlingen och kontaktuppgifter till den upphandlande myndigheten eller enheten.

Vid förenklat förfarande ska det dessutom framgå

- 1. hur anbud får lämnas,*
- 2. den dag då anbud senast ska ha kommit in, och*
- 3. den dag till och med vilken anbudet ska vara bindande.*

En upphandlande myndighet eller enhet som avser att tilldela ett kontrakt genom direktupphandling enligt 3 § andra stycket får meddela sin avsikt genom en annons.

Vid urvalsförfarande ska annonsen med ansökningsinbjudan innehålla uppgift om

- 1. hur en anbudsansökan får lämnas, och*
- 2. den dag ansökan senast ska ha kommit in.*

7 §

En upphandlande myndighet eller enhet som avser att tilldela ett kontrakt genom direktupphandling enligt 3 § andra stycket får annonsera sin avsikt i en elektronisk databas som är allmänt tillgänglig (förhandsinsyn).

Regeringen meddelar föreskrifter om innehållet i en annons om förhandsinsyn.

En upphandlande myndighet eller enhet som har tilldelat ett kontrakt eller ingått ett ramavtal ska genom en annons informera om upphandlingsresultatet senast 48 dagar efter det att kontraktet tilldelats eller ramavtalet ingåtts (efterannons).

Första stycket gäller inte vid tilldelning av kontrakt som görs med stöd av ett ramavtal som ingåtts i enlighet med denna lag.

7 a §

Regeringen får meddela föreskrifter om innehållet i och offentliggörandet av annonser enligt detta kapitel.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

Förteckning över remissinstanserna

Efter remiss har yttrande över departementspromemorian Statistik på upphandlingsområdet (Ds 2017:48) kommit in från Arbetsförmedlingen, Datainspektionen, Domstolsverket, Ekonomistyrningsverket (ESV), Försvarets materielverk (FMV), Försäkringskassan, Förvaltningsrätten i Stockholm, Kammarkollegiet, Kommerskollegium, Konkurrensverket, Lunds Universitet, Migrationsverket, Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser, Naturvårdsverket, Regelrådet, Skatteverket, Statistiska centralbyrån, Södertörns högskola, Tillväxtverket, Trafikverket, Upphandlingsmyndigheten, Verket för innovationssystem (Vinnova), Kalmar kommun, Knivsta kommun, Kristinehamns kommun, Kungsbacka kommun, Luleå kommun, Stockholms kommun, Tjörns kommun, Vänersborgs kommun, Växjö kommun, Åmåls kommun, Älmhults kommun, Kronobergs läns landsting, Stockholms läns landsting, Västerbottens läns landsting, Örebro läns landsting, Almega, e-avrop, Famna – Riksorganisationen för idéburen vård och social omsorg, Företagarna, Svenskt Näringsliv, Sveriges Advokatsamfund, Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), Sveriges offentliga inköpare (SOI) och Visma Commerce AB.

Arvika kommun, Båstads kommun, Gnesta kommun, Gotlands kommun, Huddinge kommun, Hudiksvalls kommun, Hylte kommun, Jokkmokks kommun, Mölndals kommun, Nacka kommun, Perstorps kommun, Piteå kommun, Smedjebackens kommun, Staffanstorps kommun, Sölvesborgs kommun, Vadstena kommun, Vindelns kommun, Ånge kommun, Åre kommun, Åtvidabergs kommun, Dalarnas läns landsting, Västra Götalands läns landsting, Amesto Solutions AB, Bisnode Sverige AB, DoubleCheck, EU-Supply, Mercell Svenska AB, Primona och Sveriges offentliga leverantörer har inbjudits att lämna synpunkter, men avstått från att yttra sig eller inte inkommit med något yttrande.